

De apostematibus

discrasia et similis certe multo magis icurabilis remanebit. et quod ultra si correctione haberet multo magis perpetuaretur vita vel non haberet utique tempus proficiendi operationes in melioribus. Si vero in iuuenibus sit plurimum cura habet et magis si pueris insit. habent enim iuuenes naturam forte resumibilem naturaliter et si accidentaliter sit defecta: et pueri multo magis. Et proinde a fortitudine naturali optimi sunt reduci secundum magis et minus: nisi accidentaliter siccitas sit confirmata: ut quod retigerit adeo membra solida quod tertia humiditas posita sit in piculo non ultra extendi iam totali sumpta. et si non in toto: in parte vitili et maiori. Et quod remedium i cura est sola discrasie siccitatis alteratio. quod quod cum fratri sit iuncta complebitur cum humectatione calidis temperate. Qualia sunt quae in cura ethice febrilis sunt dicta minus eis aut mixtis aliquibus calidis odoriferis et cum actuali calitate maiori approximatis. Et quod est balneum pedum decoctio in aqua eius floribus camomille melliloto et callos actu quod febrili conueniat. Et quod est lacera quo non est extractum butyrum habens plus mellis et mel ipsum quod est vltimum in iuuamento istis sicut vltimum in nocumeto febrilibus dictis. Et quod sunt alie medicine humide et calide: ut clisteria facta ex fenugreco: seie lini: capitibus et pedibus agni: oleo camomillino: et sisamino: et melle. Et syrups ex aqua decoctionis ipsorum. et prope ex floribus camomille: et sisamino: et puccaro nabit: et melle. Et etiam ex calidis et humidis ut pineis vactilis maturis: passulis: fistico: amig. dul. ligri. et alijs similibus illis. Et cerotaria ex oleo sisamino: vel amigdalarum dulcium cum cera ru. Et fricationes fortes trabentes non resoluentes. Et quales sunt cibi calidi humidi potentia et actu: facile penetrabiles: et velocis defecationis in quibus non sit viscositas sicut aqua carnis: et vitella ouorum forbilli: epacta gallinae pinguium: et carnes noue columbe non pinguis valde cum aqua rosae. et fructus predicti: et potus vini maturi subtilis et odoriferi conuenientis quantitate minus limphati. Et qualia sunt alia ex non naturalibus rebus proportionabilia illis. Et si siccitas est equalitate actuarius sit iuncta cum eis fiet eius curatio: remissis tamen a caliditate naturaliter vel artificialiter saltem in mixtione.

Cap. iij. de cura et medicinis ethice et putride complicate.

Ethice febrilis cum putrida complicata. Cura est quatuor res. Prima abscisio cause. secunda alteratio febrilis discrasie. tertia regimen. et quarta correctio accensius. Abscisio cause est putredinis eius et multa mundificatiua. Ipsa enim putredo existens febrilis putredinis causa immediata quae est causa ethice. aut causa ethice mediata et sic causa est cause. Et pro eo cura ab ea est recto ordine inchoanda. nam ea euacuata cessabit putrida et ethica consequenter: et ea manente quantunque febris vtriusque magnitudo et incensio possit remitti. semper tamen praecedit consumptio propter reservationem putredinis plongetis febre in remissionis causa. Inquit. n. S. Non est possibile disponere vllas curare finaliter manente adhuc causa faciente eam. et propterea a putredine inchoanda est cura. Inquit. n. Sbo. cum due egritudines iunguntur ab ea inchoanda est cura que causa est alteri sine qua alia curari non potest. Qualiter autem et quibus curet et euacuet putredo superius dictum est. Alteratio quoque febrilis discrasie quod et quibus pleatur medicinis superius est dictum. Et tamen quod discrasia febrilis est magna. nam ad sumptioes producens quod si preuendicans supra curam: et simul digerendo et euacuando putredinem discrasias alterare: et si non conueniat in auxilijs vtriusque cause. s. et febris commune auxiliu impendat et simplex flativa vel melica sit putredo quod naturaliter talis inuenire est possibile secundum S. dicentem. Itaque in duobus disponibus diffisile est inuenire auxiliu quod multum proficit: obstat autem nihil. fiat secundum artem oppositu in partibus mixtu aut distinctu loco vel tempore sit equale siue inequale equalitate et inequalitate seruata: ut sic alteret febrilis discrasia quod non crudet putre-

do: et illud fiet si alteratia exterius et iterius non remisse validi ministrant. Et proinde lac venegit quantunque n. conuenit ethice immediate: magis tamen nocet ei mediate. quod putredine auget quod causa est sue cause. Et sicut balneum dicitur sit digesta putredo: et alijs auxilijs procuret: que et si alteri nocent: non tamen valde que tue discretionis relinqimus causa breuitatis: et regimen et accensiu correctione cum oia ex predictis sint nota.

Incipit secunda particula sectionis secunde continens summas quatuor.

Equitur secunda particula

Sectionis secunde quae est de medicinis aptatis quae plurimum febris sequitur de partibus curae continens summas quatuor. Summa prima est de medicinis apostematum sanguineorum continens capitula. xij.

Cap. primus est pbeniale et est sermo generalis in apostatibus: causis: signis et cura omnium.

Cap. secundus. de flegmone et est apostema sanguineum et de medicinis eius.

Cap. tertius. de apostemate glandularum seu flegmone eorum et de medicinis eius.

Cap. quartus. de flegmone quod dicitur antrax et carbunculus et medicinis eius.

Cap. quintus. de flegmone quod spina dicitur clauus vel furunculus et medicinis eius.

Cap. sextus. de pruna seu carbone et igne persico et medicinis eius.

Cap. septimus. de vena egrediendi et medicinis eius.

Cap. octavus. de panaricio et medicinis eius.

Cap. nonus. de apostatibus paruis seu pustulis illius generis vtriusque sunt morbili et variole et medicinis eorum.

Cap. decimus. de exituris calis et extrisecis quod de intrisecis in prima sectione est dictum: et erit sermo generalis in terminatibus apostatibus.

Cap. undecimus. de estriomeno et cancrenis eius.

Cap. duodecimus. de moro et medicinis eius.

Cap. decimus tertius. de appropriatis apostematum sed diuersitate membrorum in quibus fiunt.

Cap. primus est pbeniale: et est sermo generalis in apostatibus causis signis et cura omnium.

Postema secundum S. est tumor preter naturam quo membra magnitudine deficiunt ab eo quod est sed naturam

Diuiditur autem et variatur per genera et species variatione suarum carum penes quod eius cura seu medicatio plurimum variat. et proinde ad curam necessariam regrende per ad glauconem docuit. S. que sunt quatuor: materialis: formalis: efficiens: et finalis. Materialis est duplex. vna in qua et est omne membrum habens regimen adeo ut in ossibus et cerebro etiam fieri possit: quod serapioni videatur strariu: eo quod recipere nequeunt: extensio ipsi. Ad quod rex Abo. respondit ostendens quod in predictis membris possit fieri apostema sic. omne quod recipit nutrimentum et recipit augmentum superfluitatis ipsi cum in eo collecta fuerit recipere potest et extensio et si non magna ut expedit in apostemate prope: tamen aliqualem recipit: que fit filis apostemati sensui manifesta: ut hoc dici possit quod fieri possit apostema in eo siue sit simile: cuius egritudo est principaliter siue officiale: cuius egritudo est inter. et tamen a natura eius mutata formam accipit. s. magnitudinem et tumorem: eo quod lesio nature ipsius et operationis sicut eius magis manifesta est sensui quod lesio nature similis: licet principaliter sit in ipso. Alia materialis est ex qua. Et est quatuor humores. aquositas et ventositas. penes tales causas diuidit in genera et species essentielles. In genera. nam apostatu aliud calidum. aliud frigidum. In species. nam calidum quod est sanguineum: quod est colicium: quod est amiatu. Et frigidum quod est flicium: quod est mlicium: quod est aquosum: et quod est

ventosum. et ea q̄ ḡn̄t̄ sunt illoz: s̄z ip̄i^o mā plurimū mix-
ta est. v̄z q̄ morbi specificati cura magis p̄pa est et certa
apparetq; ap̄a īq̄tū morb^o. et acc̄is est specificet̄ dupl̄t̄ vt
per s̄ub̄m in quo et eēntiā ei^o depēdētē a mā ei^o ex q̄ s̄z du-
plicē ei^o ḡn̄atōez d̄cām. Et medicā seu cura p̄pa ei debet
f̄m cōsideratōez qdē put ē mēbz organici a c^o nā curatōis
sum̄t̄ īgeniū rōne c^o ita est morb^o vni mēbz p̄pus q̄ nō
alteri. v̄bi ḡa. s̄r̄sen. frenes̄is. litargia. pleurēsis. p̄pleumo-
nia. et s̄ilia. ista ita sunt organici mēbz a q̄bus denotatio
nem recipiūt p̄pa egritudo q̄ nō alteri. q̄ nō ep̄ati nec s̄to
nec renib^o nec s̄lib^o eis. Et sub hac rōne eius cura cecidit
seu p̄trinit̄ ad sectōez p̄mā. vt q̄ in ea egit de cura ap̄atuz
oculor̄z mēbz. s̄. in p̄fundo corp̄is positoz. q̄ officialia
sunt. f̄m v̄o cōsideratōne sue eēntie q̄ morb^o cal̄s est et fri-
gid^o a nā hūozis p̄cedēs. et sic est p̄s̄ilis in p̄s̄ili mēbz a c^o
nā curatōis vie sum̄t̄ īgeniū: q̄ q̄st̄itatis calefaciēdi et in-
frigidādi exp̄icādi et hūctādī habet̄ ab ea cadit seu p̄inet
ad hāc sectionē sc̄dam. vt q̄ agat̄ in ea de cura ap̄atuz appa-
rentiū. s̄. cutis et subcutaneoz. vt carnosoz q̄ vlt̄ toti^o babi-
tuz p̄prehēdūt. s̄z ifrascripta cura īq̄tū ḡn̄alis ītrinfec^o sit
cōis. Cā efficiens duplex est. s̄. ītrinfeca et extrinfeca. Intri-
feca v̄o est duplex. f̄m duplicē modū fiendi ip̄i^o. Nam aut
fit s̄z modū ifluxiōis et est p̄limū. et tūc cā eius erit triplex:
vt ex p̄te ifluentis seu mittētis vt corp̄is totius. vel mēbz
et est p̄lectoria. vel cacochimia. xū vtutis ip̄i^o fortitudie nō
absolute. sc̄da est ex p̄te mēbz recipiētis. et est d̄bilitas ei^o
nālis vel tēporal̄: et vacuitas disponēs ad recipiēdū. et do-
lor fortis et calitas in attrahēdo coadiunās. et si nō sit eius
f̄tus īferior: et mittētis replo nō existat. tertia est viāz ap-
titudo. q̄ ip̄az largitas venaz vel poroz de mittētē ad re-
cipiēns p̄tensoz. Inqt. n. Joā. Modi morboz et in natura
li m̄lia cū aliquo hūoz cōcurrentiū ad ifirma mēbz sunt
q̄tuoz. p̄mus ē vtus mēbz ipellētis et d̄bilitas recipiētis.
sc̄ds est multitudo hūoz. terti^o est d̄bilitas vtutis nutriē-
tis. et q̄rtus largitas vie vt poroz vt supra in iūcturis ē di-
ctum. Aut fit per modum p̄gōnis et illud fit raro. Luus
cā est d̄bilitas sola mēbz in quo ap̄a est. q̄re nō suum pōt
p̄p̄iū cōuerrere nutrimentū totū vel f̄m p̄te: q̄ membruz
fit paruū et nutrimentū multū. vel q̄ nutrimentū possit con-
uerrere. s̄z supfluitates ei^o nequeat expurgare. vel debile i-
se. vel q̄ sit multe grosse et viscosē. aut ibibite. vel q̄ duct^o
sint obstructi. vel q̄ defit ei exercitiū. vel eūo nālis p̄sue-
ta ei vel artificial. Inqt. n. S. Et. n. tēptat qdēz nā suis sem-
per vtēs vtutib^o assimilare quoz q̄ nutriunt. qdēcunq; fie-
ri pōt benignū. expellere v̄o qdē nō est tale. s̄z v̄o q̄nq; p̄pter
grossiciē vel viscositatē vel subtilitatē ibibitā. vel multitu-
dinē supfluitatis: vel p̄p̄ quādā structionē. vel p̄p̄ sui ip̄i^o
imbecillitatē nequeat ex se expellere: qdē malus est. nec ē
et ip̄m morās f̄m aialis corp^o corūpi. et in ipsa p̄tacula egri-
tudinē p̄creari. vt ap̄a qdē vel erit fiēs vel f̄cū. S̄iēs vt dū
mā influit vel ḡnatur et coadunā in vacuis mēbzoz re-
ḡiōibus. S̄actū v̄o cū iā ifluxit vel ḡnata est vel coaduna-
ta et d̄f p̄p̄ exitura. Et est h̄is q̄tuoz captā. Cā v̄o debili-
tatis vtutisq; mēbz īterior p̄limū ē malitia p̄plōnis diuer-
se vel equal. nālis vel acc̄ntalis: et est hūozis vicio p̄limuz:
vel sine obstructōis cā p̄limū est coartatozia et ē multitu-
do humoz et supfluitatū et ipsaz grossicies et viscositas ex
regie p̄cedēs vel nā mēbz. q̄ sint eius supfluitates tales
vt sunt nerui. p̄niculi. ossa et s̄ilia. et est cā aīs. Cā v̄o extri-
feca et est cā p̄mitiua cōis q̄stū ad vtrūq; fiendi moduz est
malitia regūnis nō solū in cibis et potib^o. s̄z in alyz oib^o ne-
cessarijs reb^o nō nālib^o. tal̄ vt ex eis p̄cedant oēs cāe ex-
trinsece p̄narrate: et mor^o humoz ifluentū. vel multiplica-
tio et aggregatio ipoz in mēbz ap̄ando ex q̄bus sunt ma-
gine motus fortes cor̄porē et aiales et vinū: et ē cāe nō ne-
cessarie. vt nasus. p̄cussio. morfus et s̄ilia. Cā formalis est

detractio nālis mēbz magnitudis ap̄ati ab eo qdē est p̄ter
nām. Et s̄z hanc diuisione diuidit ap̄a. q̄ aut est tumoris
grād̄is vt ap̄a est. aut paruū. vt est pustula et borhoz. Cā v̄o
final. q̄ aut erit salubze aut mortale q̄stū ad finē vltimuz:
aut q̄stū ad finē mediuz q̄ est altero modoz sex. q̄ aut re-
soluet̄. aut maturabit̄: et saniat̄. aut lapideat̄. aut putrefit̄
et corūpet̄ fetēt̄. aut subito aperiet̄ et suffocat̄. aut p̄mu-
tat̄. Et melior haz est resolo. sc̄da maturatio seu sanatio:
mala est apertio subita et suffocatiua. deinde corūptio. lapi-
datio v̄o media est. p̄mutatio pōt se h̄re ad bonū et maluz.
¶ Signa deinde ad curā ap̄atis certā et p̄lectā op̄z inuesti-
gare. signa generū et sp̄erū et cārum eius. dictum. n. est sit
p̄ra in p̄ncipio operis auctoritate. S. De cura cuiuslib^o mor-
bi cōfestim sequit̄ cognitionē facientis cāe adeo vt dicat
ad glauconem. Nihil mirabile in tm̄ medicos peccare in
sanatōibus īq̄tū et in cognitōe fallunt. Signoz ergo ap̄a-
tuz qdā sunt generalissima: quoz qdā sunt exteriorz. qdā
interiorz. Exteriorz sunt manifesta sensui. vt ap̄atum exte-
riorum membror̄z. et sunt tumor: et iflatio. Interiorum ve-
ro qdā sunt eēntialia et cōia oibus. vt sunt grauitas vel tē-
sio et iflatio seu tumor si ad ip̄m cū medio pueniat sp̄is. vt
q̄ fuerit in s̄to. epate vel splene. Quedā accidētia ex cōita-
te p̄pter vicinitatē vel colligantiā. vt tenuitas in mirach
v̄eris. extenuatio corporis subita et in oculis. et cauitas re-
pentina. Quedā sunt signa generū ip̄i^o. Nā si sit calm̄ p̄di-
ctis signis addeit̄ iflāmatio et dolor acut^o et fortis et perdu-
rans. Et hoc iō. qm̄ in eo nō solū est replo: s̄z malitia p̄plo-
nis diuerse et cōtinuitatis solo. q̄ et si signa sint: s̄nt et cōcau-
se vt supra d̄ctū est. q̄bus fiens ap̄a si nō obuiet̄ ad factōis
cōplementū breuiter p̄ducat̄. Et p̄inde h̄p̄. inuenimus
in affo. dixisse. Dolores in laterib^o et p̄ctorib^o. vel in alyz
partibus si multū steterint ad discedendū magnū malū. et
est et febris maxime si sit cordi p̄pinquū et putrefactū seu
saniē faciet et et comitant̄ illa. ¶ Et signa sp̄erū q̄ ex mā
sunt depēdentes s̄nt signa materiez ip̄i^o ex q̄bus fiunt. q̄
ifra dicent̄. Et sunt in s̄ma. Nā si qdē sit calm̄ et mā ei^o
sit sanguis. accidētia predicta erunt obtusa. Si v̄o colera:
erunt intensa. Si v̄o adusta. erunt itensiora. Si v̄o frigida
dolor erit puus. nec tumor magn^o et acutus. q̄ mā est vis-
fusa et viscosa nō bene cōgregabilis. nec est febris inq̄tuz
huius. nisi per putrefactionē caliditatem atgrat. ¶ Et si
signa sp̄erū ifra dicent̄. et sunt in s̄ma signa d̄ny flegma-
tis vel m̄lie. et si puenire possit ad ea sensus in flatu sen-
tiet̄ f̄ritatem. albedinē et molliciē. In m̄lico duriciē et fuscit-
tatem absq; dolore oīo. Et in ventoso tensionē resistētē
tactui cum dolore. ¶ Signa v̄o suboz seu cārum mālinz
sunt. Nā si fuerit i mēbz sensibili neruoso erit dolor acu-
tus pungitiu^o et fortis q̄nq; perducēs ex cōtinenti ad spas-
mum alienationem et anhelitus nocumentum. et pulsus ē
serinus. Si v̄o in membro isensibili fiat. fit in eo grauitas
sine dolore acuto. vel est dolor grauius et pulsus v̄ndo-
sus. Et signum p̄p̄ mēbz officialis in quo est. ē nocumē-
tum op̄atiōis illius. Et signa modoz sunt. nā si per modū
ifluxiōis fiat. videbis signa replōnis totius vel alicuius
membri et venaz et d̄bilitatē membri: et per eoz eūones
cessat vel minuit̄ ap̄a. si vero per modū congestiōis. signa
d̄bilitatis membri ap̄ati sola aderunt. vel cum regim̄is
malitia et predictarum priuatione. Et si quoz sit in fieri:
videbis augeritumorem et accidentia quotidie parū post
parum. Si vero factum. iam materia est aggregata cum
cupo. tumor permanebit in eē suo. et dolor et febris ext̄ac
augebitur p̄pter digestiōez materie que ex tunc incipit
fieri si fieri debz. ¶ Signa vero tempoz ei^o sunt triplici-
ter sumpta. vt q̄a penes essentiam eius. penes accidentia.
et penes signa digōnis et indigōnis. Penes eēntiam qdē.
nam in p̄ncipio incipit tumescere membrum. deinde au-

De apostematibus

getur donec stet: deinde stat in ultimo: in regionib⁹ mem-
broz: deinde minuit⁹ & resoluit⁹ si debeat esse salubre. Sed
dices vbi sunt vacue regiones membror⁹ cū dicat Arist. nō
esse dare vacuū in nā: Lūi respōdet. S. dices. Qm̄ aut̄ i cō-
tinuo nō est dare vacuū & si aliqd̄ i fluxerit cōcurrūt ad se
inuiçē vniuerse p̄ticle corporis: quēadmoduz̄ in aq̄ vi-
demus si ergo p̄currūt p̄p̄ effluxionē vt qd̄ nō rarefiēt p̄p̄
i fluxionē. sic ergo sunt. & si nō actu: potētia tñ. Penes acci-
dentia vō. nā si in p̄ncipio fiūt p̄dca cēntialia erūt leuia: &
cū puenerint ad augmētū augebunt⁹ & apud statū vltima
bunt⁹ & in declinatione remittent⁹ dōec totalr̄ cessent si sa-
lubre sit ap̄a. si vō mortale stabūt in acumie suo donec ex-
tinguāt. Tertio penes digōnis signa: ei⁹ tēpora dignoscun-
tur. nā si incipiat maturari: videbis duriciē q̄ in p̄ncipio fu-
it minui: & dolorē & febrē augeri si fuerint: vel insurgere: si
nō fuerint: deinde vltimari qm̄ digō & maturatio sit cōple-
ta: & virulentia egrediē si sit nō sub cute celatū: vt qz̄ i ocu-
lis naribus vel labys pleura & sillib⁹ fiat. Inq̄. n. S. In oi
ap̄ate sub cute celato solet eruginosus exire liquor: maxie
si calm̄ sit vel maturū: & vltimo cū cōpleta est & p̄fecta mi-
nui. ¶ Signa forme eius sūt. Nam si ap̄a fuerit magnum:
grauedo & dolor erit maior: & maior lesio op̄atōis cōsuetē.
Si vero puū vt pustula vel borbor p̄dca sunt minora. Si
gna vero finis & terminatōis sūt diuersa s̄m diuersitatem
ipsi: nā si qd̄ resolua⁹ remissio fiet doloris grauitatis & fe-
bris & alioz̄ cōcomitantū accētium: & v̄tutis iualefcētia &
fortitudo. ¶ Signa vō maturatōis & saniatōis seu suppu-
ratiōis fientis sūt. plongatio ap̄atis pulsatio & doloris & fe-
bris augmentatio: sed ipsi⁹ facte illoz̄ est diminutio. Inq̄.
n. hyp. in affo. Circa gnationē sanici dolores & febres acci-
dūt magis q̄ p̄fecta sanie: & cū hoc est augmētatio grauita-
tis & p̄deris. ¶ Et signa eruptiōis sūt rigor: diminiutio gra-
uitatis & doloris & fortis egressio puris. Et ex signis bonis
sunt. vt sanies q̄ erūpit sit laudabilis: qz̄ alba lenis & eq̄lis
carens malo odore: & seq̄ diminutio vel cessatio febris do-
loris & alioz̄ accētium: & v̄tutis iualefcētia & op̄ationū ei⁹
Que si sunt eō sunt mali significatiua. Signa subtiliatōis
& quersōis in lapidē sūt diminiutio doloris & febris oio cuz̄
duricie vel augmētatio si in p̄ncipio fuerit. Et signa corru-
ptōis fetētis sunt mutatio coloris ad liuiditatē vel nigre-
dinē mēbri vel vicini & exētiū fetoz̄. Signū subite aper-
tiōis est subita mioratio grauedis & doloris in ap̄ate mem-
broz̄ & permutatio ei⁹ in membro ad qd̄ trāsīt mā: & qm̄qz̄
exitus puris vel sanguis. Signa vō p̄mutatōis sunt diuer-
sa s̄m diuersimodā p̄mutatōez̄ ipsi. Et sunt. nā si qd̄ mu-
tatio sit de iterioz̄ib⁹ ad exteriora sūt alienatio accētium &
p̄mutatio iterioz̄ sit⁹ cū dolore: tumore & qlitate mutata
exterioris in mēbro ad qd̄ mutat. In quo p̄inde dolor & ca-
liditas ē p̄us p̄cepta: & sunt bona: s̄ria vō mala. Inq̄. hyp.
in affo. Erūpila iteri⁹ extra cōuerti bonū. exterioris vō it⁹
malum. Aut erit de nobili ad ignobile: vt de p̄ncipali ad
emunctorium aut econuerso. aut de minus nobili ad ma-
gis nobile: vt de pleura ad pulmonem: aut de pulmone
ad cor: aut de supiori ad iferi⁹. aut eō. ¶ Sigdē ergo p̄mo
mō p̄mutet⁹ signa erūt alienatio doloris & febris & alioz̄
accētium: & virtutis iualefcētia: & in grauitate dolore: calore
& tumore in emūctorio. Si vō p̄mutet⁹ eō signa erūt s̄ria:
& malitia anhelitus & pulsus. si permutatio sit ad spūalia &
ad cor: qz̄ eius p̄secutio & diuisio erunt manifesta & pulsus
diuersitas & ineqlitas. Si at̄ fiat de supiori ad iferi⁹ vt de
cerebro ad cor. signa erunt eadē cū p̄dictis. Si vō de eo vl⁹
spūalib⁹ ad nutritiua: signa erūt tensio in hypocundrys &
grauitas. si econuerso de iferiōz̄ib⁹ ad supiora mutet⁹: signa
erūt malitia anhelit⁹. qz̄ coāgustatio eius & dolor pectoris
& grauitas in parte furcule & ardoris & doloris mutatio de
iferiōz̄ib⁹ & nutritiuis ad spūalia si ad ea permutatio fiat.

Si vero pueniat ad cerebz̄ seu caput dolor erit capitis &
alienatio & vigilie: & qm̄qz̄ subeth & stupor. Si vō ad emun-
ctoriū post aures signa erūt q̄ sunt dicta & bona nūcia si cō-
sistit virtus. De his aut̄ oibus qliter & in qbus fiat & cuz̄ qz̄
bus iuent⁹ termiatōes bone & obuiet⁹ malis ifra spālem
afferem⁹ xpo duce sermone. ¶ Cura ap̄atis duplex est. ge-
neralis & spālis. S̄nalis qdem est cūo. Lū. n. sit morb⁹ mā-
lis ex replone vacuitatū regionū membror⁹ ipm̄ in q̄tum
h⁹ cūo sanat vt hyp. dixit. Comple⁹ aut̄ eius cūo qm̄qz̄ cūo
ne p̄tis ap̄ate sola vt cū ap̄a fuerit iā sc̄m quocūqz̄ modo: q̄
ppria & absoluta cura nō est. fiet aut̄ per extractū solū de
parte patiēte q̄ dupl⁹ hz̄ cōpleri. per dyaforesis p̄mo. sc̄do
per taraxationē. Quib⁹ aut̄ p̄ticularib⁹ medicis cōpleant⁹
hec ambo superi⁹ dcm̄ est. & in spāli cura ifra dicit. Si vō
nōdū sc̄m sit: sed adhuc sit fiens quocūqz̄ mō fiat sola par-
tis in qua sit cūone nō sanat: qm̄mo ē ei⁹ sanatio s̄z̄. S. sit
cōposita ex puisione & cura sic morbi fientis cuiusqz̄ vō
p̄cedat puissio & abscessio efficientis cāe: deinde sequat⁹ cura
ap̄atis facti seu cūo māe iā i fluxe: vt his & alys cōsideran-
dis attētis ei⁹ medicatio ap̄atis p̄sistat in quatuor. In ab-
scissione an̄tis cāe q̄ sic est in cura ap̄atis seu abscessio māe
i fluxe iā & cōcepte in parteqz̄ collecte q̄ cā cōiuncta ipm̄
existit in regie & accidentiū correctio. Abscessio vero an̄ce
dentis cāe cōplebit⁹ si per modū fiat i fluxiōis p̄mo cū cūo
ne totius corporis vel mēbri i fluxiōis pueniet⁹ & circūstā-
tys & cū deriuatōe ad s̄riuz̄ cū eoz̄ alterius p̄supponat⁹ re-
pletio. Siet aut̄ dupl⁹ s̄m duplicē modū replōnis. aut. n. ē
plectoria. aut cacochimia. Sigdem autē plectoria sit cūo
eius cōplebit⁹ flomia per antiperistasis sc̄a: vel ei⁹ p̄portio
nalibus magis p̄pe & in ieiunio qz̄ cū re alia sic est fricatio
m̄ta & aspera exercitia balnea ampliora & euaporātia far-
macia & purgatio cū solutiuis. flomia enī euacuabit⁹ & ieiunio
in oi⁹ dispōne si cum febre. alias vero nō. Itēz̄ si reple-
tio multa sit neqz̄ balneis neqz̄ exercitijs impericulosū est
vti. Si vō repletio sit cacochimia farmacia euacuabit⁹
appropata cacochimie q̄ ex p̄dictis est nota. Sc̄do cū cō-
stringētibus & coartātibus venas medias atqz̄ ductus. Siet
aut̄ illd̄ cū stipticis & p̄tosis applicatis venis itermedijs:
si sint apparet⁹ qualia in cura iuncturaz̄ & alibi dca sūt &
ifra dicent⁹ in spāli cura. Et tertio fac cū p̄fortātibus mēbz̄
ne recipiat: q̄ lia sunt stiptica farmacia subaz̄ ei⁹ coadunant⁹
tia & adequātia cōplonez̄ ipius cū calitate vel fritate: p̄t
discrasia erigit vel p̄petate & cū sedātibus dolorē ei⁹ atqz̄
calorē ne vltorius trahat: q̄ sunt supra nota in cura iūctura-
rū & stōi. & infra in spāli cura dicent⁹. Et cōditi cū aceto. phi-
bent ap̄a in p̄ncipio. Sed si per modū p̄gōnis sit fiens cō-
plebit⁹ cū p̄fortatōe ex adequātibus p̄plone ipi⁹ mēbri i quo
ap̄a sit & vniētibus subaz̄ ei⁹ ne mām ḡnet: qm̄ cā ei⁹ iterioz̄
an̄s est p̄plonalis nō hūoralis vel exterior p̄mitiua nisi re-
plo an̄s sit in ei⁹ obilitate cū cā. quo casu p̄mittere oz̄ cūo
nem vt dcm̄ est. Lūo vero ap̄atis & cūo māe i fluxe & p̄gre-
gate i ipsa pte q̄ ad curā spectet n̄ p̄pe fiet diuersimode s̄z̄
diuersum ei⁹ fiendi modū. si. n. per modū i fluxiōis sit sc̄m
p̄plebit⁹ dupl⁹ p̄ recursus. & p̄ extractū. Per recursus sit
tripl⁹ p̄ pulsus. tractū. & trāsmissus. & bis oib⁹ vel plib⁹ m̄
recurrer. Si vō p̄ modū p̄gōnis sit factū cōplebit⁹ s̄z̄: lz̄ p̄
extractū de patiēte magis: & p̄ pulsus min⁹. pulsus at̄ māe
sit si in p̄ncipio ifret⁹ & p̄ti patiēti stiptica apponam⁹. Cōpe-
tūt. n. talia rep̄cussiuā i p̄ncipio ois ap̄atis p̄ i fluxiōis mōz̄
fiētis in q̄tū ap̄a est: lz̄ fallat rōne māe: vel qz̄ frē grosse et
viscose. h̄ ex talib⁹ itueant⁹ magis. vel ga venenosa tibi re-
pulsio ipellit ad p̄ncipale cū sua p̄petate ad cētrum. i. cor.
Aut rōne mēbri: vt ga sit emūctoriū alicui⁹ p̄ncipal⁹ ad qd̄
i fluxit mā a quo repulsio nō ad circūstantes p̄ticularē re-
pellit mām & disseminat: sed ad p̄ncipale totū reddidit vnitā
p̄p̄ yie amplitudinē: in alys vō excusat a replone ad illud

eius disseminatio materie et eius proprietates. Tractus autem fiet cum eione partium oppositarum et remotarum. et illud cum frictionibus. ligaturis. compressionibus. dolorosis. et vetustationibus: in partibus illi oppositis et remotis vel pinguis ut ma de loco apando et de pseudo corporis ad exteriora trahat quemadmodum in pleuresi et liturgia veterum exteriorum. et in alijs ut in manibus et extraham. sic quoque solidam et venas lingue in gnata et saphena in apatis matricis et venis sic et renu. Transmissus vero cum applicatione medicinarum stipticantiu supra ipsas partes. his. n. oibus vel pluribus et ma actu fluens adhuc in venis est puis mēbri repellere et quod fluxa iam est recurreret ad circūiacētes partes disseminata: ut forte vno auxilio silufluens ma et effusa tota de passu vel passu ra plicula expellat. Et illud est cum ma recurrere non sit aperta: et quod calida sit et subtilis. Extractus de parte faciete fit dupliciter per dyaforeticum et dyaforetica pharmaca: vel sensibili ter per curationem seu sectionem ubi non recurreret tota: quod grossa sit et viscosa. precedet autem eas maturatio et mollificatio resoluens quibus et mollificatio quibus et sanatio et taraxatio ne: deinde sequitur mundificatio sanie: deinde icarnatio et solidatio vlcis et vltimo sigillatio seu cicatrificatio eius. Quibus autem medicis habent illa compleri supra in prima sectione ubi de cura apatis egimus deum est. ibi. n. ostendimus quod ex medicis particularibus apatis quidam erant percussive sive et si pice vel cale. quidam trahentes. quidam dyaforetice. quidam saniantes et maturantes. quidam solidantes: et quidam sigillantes seu cicatrificantes. tali ordine approximade in partibus eius. et ordo est ut in principio apatis per modum fluxionis fietis magis et calidi in emittorio non exite supponant percussiva. Quapp Albo. dixit. et quod ut in potu tribuat hūit apata aqua endiuie: aqua solatri: cum medullis cassie. Si vero sint stiptica calida teperate et in augmento permixta dyaforeticis: et in statu principio et plio eius magis. et tunc etiam attrahentia sic mistrent cum scalpellatioe seu scarificatione. et ppe cum ma multa vel mala pducēs mēbz ad correctōz in quo non expectata ē vigō. In fine stat et declinatōe vero dyaforetica sola hūit quod stiptici et aromatici si in mēbro sit virtus influētē hūit: quod si non resoluat et ma sit aggregata tota ut facta sit exitura maturata et sanata mistrent: deinceps facta suppuratione et dubellati erumpentia mistrent. Siat autem apertio sive proressum rugarum mēbri nisi in quibusdam de quibus infra dicet. Deinde mundificatio sanie et pus. Deinde icarnantia si expedit. Deinde consolidantia: et vltimo cicatrificatio: et in alijs aliter terminadis seu finiēdis. aliter autem est operadu put in spali cura dicet. Et de terminadis sive altere predictorum modorum diximus: eo quod iter ceteros sunt meliores vel boni. Et modus est ut apocrustica in suo genere frigida et stiptica dyaforetica et calida sint teperate: et saniantia calida et humida in secundo gradu sint proportionata nature mēbri. et pinde variant sive varietate illorum non excededo. accidit enim ex eorum excessu inconuenientia multa. Ex percussivis quibus vebementia doloris per retentionem nature et soliditatem mēbri et reductio quibus ad principale. et quibus iduratio apatis. et quibus tendit mēbri ad corruptōz cum viriditate et nigredine et p ppe quibus medicat cum eis in fine rei et ppe status. Ex dyaforeticis vero fit cicatrificatio apatis et doloris additio propter siccitatem. Et ex saniantibus corrosio mēbri et vlceratio. sanies enim longo retenta tepore acuius dixit. Sicut ergo talia videntur surgere inconuenientia opz ut desistas ab eis: et corrigas inconuenientia nocumeta quibus puenerunt. Et illud est ut doloris violētia et vebementia tollas et corrigas cum embrocis calidis anodinis et cum emplis ex eis ut semine aneti: et radice lily: flozum camomille: lily: fenugreco: se. lini: et radi. bismal ne: et cum oleis eorum et fecibus eorum: quibus indurationes eius corrigunt. reditioe ad principale obuias cum cordialibus sti-

pticiis intus et extra approximatis cum veterosis rubifican- tibus supra partes. Et si mēbri virescat vel liuescat. quod redit ad corruptionem scalpellabit vel scarificabit p funde vel superficiali put nature mēbri uenit et loco ipsi: sed pus iunge mēbz ex bolo armeno dissoluto in oleo ros. vel aqua cum alijs auxilijs dicēdis in cura est iomeni: quod si cum toto hoc non saluabit: sed putrescit: iussit Hipp. abscindere ipsas ne putredo ex eo pueniat ad alia mēbra. et quibus morit et in oibus confortabuntur principia cum tiriaica vel metridato. Sclirogationem vero et exiccationem ex dyaforeticis puenietes cor- riges cum mollificantiis diu approximatis ex mucillagibus adipibus: medullis: et silibus quibus humectantibus dolor ces- sat. Corrosionem ex saniantibus introducta cum mundificantiis et icarnantibus dictis: et alijs quibus infra dicent auxiliante xpo. Quibus apata mēbra in natura sint vicia consilia. et officialia predicta et medicine sint fontes suba et virtute opz ex illis eligere in cura apatis talia quibus nature mēbri. in quo fit tam consilia quibus officiali conueniat ut cura eius cum talibus reddat habilis pue- niens et completa non solum quo ad rez propter nature eius tale pside rare sufficit. quod apata talis morbus est et ex tali causa seu natura: sed et cuius mēbri sit vel in quo sit. apata. n. sua eentia propria et ma suiqz tepozibus medicinas varias indicat et distinguit: sic natura mēbri in quo est propria qritas ipsarum determinat spem pro- pria sibi eligit ordinem atqz aptum vtedi modum locumqz imis- sionis ipsarum et expulsiois nature. Talis autem mēbri natura pstat esse coplonal: quod calidum vel frigidum: siccum vel humidum. Et coplonal quod situs et societas forma cum receptaculis atqz via principatus seu dignitas et ignobilitas. Et color quod sube raritas et densi- tas: sensibilitas et insensibilitas. quod hoc modo qritate auxilio rum seu medicinarum conuenientiu apati predictarum quibus natura consilia mēbri determinat. Nam si apata calidum sit in mēbro calido percussiva fra debet esse si in frigidiora et dyaforeti- ca calida sint in mēbro calido fortiora: in frigidiora et si mēbz de alijs auxilijs. Et si mēbri sit valde sensibile ut est neru corda vel stōs et oculus magis leuiora: ut sint immoz- dacia sufficient: huiusmodi debet esse maior: et non exite multitudine ut natura reddat auara: in itedo nisi forti dolozi tra- bentis ipsius. Et pinde sedatia dolorem opz esse fortiora quibus infra dicent. Nam quoque officialis sicut illa determinat ut sit. Nam si fuerit mēbz apatum in profundo multiplicada et eli- genda sunt percussiva et sicut dyaforetica et alia auxilia quibus le- promeris sicut sube ut cito pueniant in profundum et ppe rep- cussiva. Et cuius talia sit difficile iuenire ut supius deum est: eis parum misceat aceti vel croci. Forma est. nam si mēbri in quo apata est in sua receptatioe huius receptaculum seu via apta. vnde natura facile possit educi ut est stōs medicine predicta et p- prie solutiue debent esse leues. si vero contra erunt. Prin- cipatus quoque. nam si principia sint fra: percussiva et dyafo- retica calida opz esse leuiora et non pura: sicut stipticis et aroma- ticis mixta in quantitate minori: si ignobilis fortiora et ma- iora. eligit quoque principia medicinas sibi proprias et cordia- les odoriferas et confortatiuas virtutis propriarum in eis. ignobilitas vero communes. ordinem quoque et modum. quod talia non multa in quantitate nec subiecto: sed paulatim oportet ipsa et laxatiua propria et nobili ministrare: licet medi- cine debeant esse prompte ut cito imprimant collectionem quam in eis phibcant fieri: cum in eis sit periculum grande. Ignobilibus vero et innatam tantum virtutem habenti- bus fortia atqz subito nisi principium terreatur natura et emunctozius nobilium dyaforetica tui et fortia. Socie- tas quoque locum imissionis medicinarum: si enim sit in ce- rebro per nares per palatum aures et similes regiones me- dicinas immittes. si autem in stomacho per os: si in intestinis simul per ambas. et si in epe sit materia per itestina expel- les cum ventrem soluentibus: si in gibbo cum diureticis et

De apostematibus

promocantibus vrinā. si in vberibus per matricem in men-
struis. et si in matrice per saphenā. et si in gutture per venarū
eius apertione. Sequitur regimē in sex reb⁹ nō nālīb⁹ et ne-
cessarijs et nō necessarijs: qd cām p̄mittiā tollit oēm superi⁹
pnarratā si ad sit: vel phibet: si nō ad sit. D3 ergo eē tale vt
vritē digestiūā et nutritiūā p̄forter i corpore: attractiūā cō-
tēperet et retētiūā et expulsiūā atq; replōnē minuat si i-
ueniat ipm. put dispōnī dūenit q̄lis supra sectōe p̄ma i cur-
ra debilitatis stōi et digōne est dcm: et extenuatiua dieta.
Accētiū quoq; correctio in febrī. f. et doloris p̄pe p̄z ex bis
q̄ dca sūt in cura febrī et de sedātib⁹ dolorē in sectōe p̄ma
et p̄pe in cura egritudinum iuncturaz. Et ex eis sūt cala et
būida tēperata q̄ ifluxā mām resoluūt aliā nō trahēdo al-
tē antq; calitate vt ē terra farmacū a lana succida olo cali-
do ifusa. et insgamū: opū: plūbū: cerusa: et portulaca in cali-
dis. Et ē p̄pa ill' in gb⁹ timef putrefactio. ¶ De due res
lz sint in nūero vltime: sūt tñ in ordie p̄me in apatis cura.
Regimē. n. et dieta cura ipsi⁹ fūdāmētū ē gñale i cura egrit-
tudis ois. Et qñq; sola ipsi⁹ bonitas ē sufficiēs vt oñsum ē
supra. et dieta extenuatiua i p̄ntis egritudis cura ē efficacis-
sima. abscedit. n. oēm ei⁹ cām a q̄ depēdet. nā p̄mittiūā et ex-
trinsecā tollit si ad sit: vel phibz si nō ad sit. anitē p̄ntē et ac-
cidētale abscedit: quo min⁹ vel nō vltra fluat: cōiūctā quo-
q; in apatis pte iā ifluxā dimiuit et reliquū resoluūt vel sa-
niatōi dimittit. Sedatio quoq; doloris q̄ puocādo reuma
fit cā collectōis apā fieri vetat. et deide si aliq; mala q̄litas
fortis a reumate fluēte in p̄tula sit ipressa vt eūone illi⁹
reāneat facta alteret vt tēperatiā hēat q̄ hz nāz. In al-
teratōe aut ipsi⁹ necaria ē p̄plonis cognitio. sine. n. ea nesci-
m⁹ q̄tū oporteat alterare. et qñ ab alteratōe desistere. et sic
duoz altez est necariū: vel nō curare: vel i hōriā dispōnem
adducere. Sequitur cura apatū spālīs fm vñāq; ei⁹ spēm
et primo de flegmone pro eo q̄ sepius accidit: et qz febris et
alia sint homata facillime operatur.

¶ Caplm scdm de flegmone qd est apostema sanguineū
et de medicinis eius.

Legmon est apā sanguineum ex sanguie benigno
mediocriter grosso et multo plimū. qz repēte iflu-
ro ex toto corpe vel aliquo mēbro: puta epe in sua
nā manētib⁹ per venas ad vacuas regiōes subcutaneaz
ptiū seu mēbroz vt carnis et lacertoz i eisq; collectio. qñ
qz per modū congelationis aggregato. vñ necē est ipsas pres-
ertēdi et in tumore leuari et cū eis ifl' cutē q̄ sup eas existit
Et cāe eius iterores et exterores ex p̄cedenti caplo gñalr
note sunt. dcm est pluries gñales canones debere in spāli
obseruari vt eis manu ducti ad spāliū iuentiōem sit facile
p̄trāsire. Ut aut eas spālīter oñdam⁹ scias qz cā iteroz ex
triplici est pte. ex pte qdē corpoz vel epīs: et ē reptō mtra
sanguis boni grossi vel mediocris cōsistentia: quā p̄ multi-
tudine p̄tinere nō valuit: lz sua fortitudine expulsiue nō ab-
soluta p̄ venas magnas ad puas. et de puis ad mīmas car-
ni diffusas aptis eaz ozificijs illū ifluūt ad vacuas regio-
nes illoz. Alia ē qz ex pte lacertoz et carnis recipiētis illi⁹
ifluxionē: et est debilitas illoz nālīs vel t̄pal' vel ex cā exte-
rioz q̄ dicef: lz cooperet raritas p̄pōnis et nā sāguis et posi-
tio in circūferētys corpis et partib⁹ subcutaneis: ad quas
flux⁹ sanguis nālīter et p̄mpte mouet magis qz ad alia mē-
bra ad qd adiuvat dolor et calitas in ea gñata ex cā ipā ex-
terioz vel iteroz in fluxu sāguis ad ipaz qd ifluendum
sanguine adiuvat attrahēdo vel ēt alia mala q̄litas q̄ effi-
cit vt tractus ad nutriēdū sāguis in eis nō dūertat debili-
tando: qñ supest in ipis: lz sit raro vt supra dcm ē. Et tertia
est ex pte venaz iparū mediaz per quas ifluit ex toto cor-
pore vel tēpore ad illā. et est largitas et multitudo ozificio-
rum ipsaz. Lā vero exteroz eius est malitia regimīs i sex
rebus necessarijs et abusus et nō necessarijs: et talis p̄dicta/

rum cārum iterioz cā fiat. ¶ Signa eius sūt sensus dolo-
ris in p̄fundo mēbri vbi tumor est vltra cutēz. qz caro lz
certosa et sensibilis valde in c⁹ vacuo multitudo sanguis ē
collecta extendēs et scindēs et cuz eo pulsatio: eo qz arteria
musculi a repletioe coartante multitudis est cōpressa. Et
pinde ibi cōcussio et in tactu resistētia qdaz et cum rubore
calido: et iflāmatio multa aq; flegmonis nomē assumpsit et
illud nō. qz sanguis ex se calidior sit iflux⁹: et qz lz in se beni-
gnus sit: tñ in illis p̄tib⁹ it̄āspirabilis manēs excecatione
poroz ipsoz et supadiacentis ēt cum multitudine et grossi-
cie cutis iflāmā et in flat et maxime si putrescat. et signa cā-
rum eius ex p̄cedēti caplo gñali sunt nota. ¶ Cura spālīs
fientis flegmonis ex cura gñali q̄tū ad canones attendē-
do in ea est nota. Cōsistit. n. in q̄tuor rebz dictis: q̄tum
vero ad iuentiōe auxilioz spālīum medicinarūz qz res
cōpleant p̄dicte p̄ciacet ipaz mōstrare. Abscisio ergo cāe
ei⁹ anitē et influentis ad p̄ns p̄mo cōplebit cū flomia ma-
gna perducere ad lipothomiam vt cām anitēz totam et ali-
quid de cōiuncta educat. Un̄ Sal. ait. In maximo. n. dolo-
re et in acutissimo apate nulla melioz medicā hac esse pōt
et de nigra si totū corpus sit ifluens: et de basilica si epar: vt
cum p̄portionalib⁹ ei vt supra dictum est. et p̄zie in cura
febris sinoche: ita tñ qz fiat antipassādo semp: vt eūando
a mēbro mittente vel corpore semp a mēbro apante deri-
uet. Si qdem ergo in superioribus partibus corpoz sit: flo-
met de vena inferiori vt saphena et silia. et eonuerto si in
inferioribus de basilica. si yterq; de nigra seu media. Et sig-
dem aliq; hūoz sanguini mixtus sit qz ipsius subam ingros-
savit qñq; vt fla vel mlia: deide purgatiōe educat cū far-
macia hūozis p̄p̄y secessiua si i inferiorib⁹ sit: vel vomitiā
si in superiorib⁹ sit. Et si in ytriq; est ytraq; abscisioe p̄e-
missa ancedentis et ifluentis sanguis: ¶ Opz ad rez scōz
et flegmonis curā scōo accedere. sic aut p̄dictū est cū etio-
ne cāe cōiuncte in fluxe ad partē et aggregate in eo. cōplef
ēt cuz cataplasimabit parti supappositis in p̄ncipio ex apo-
cristicis nisi in emūctorijs: et qz multiplicia sūt vt virga pa-
storis: mirtus: oliua siluestris: portulaca: memithe: lēticū:
la aq; sempuina p̄p̄ie et solatruz cum eoz suba vel succo:
oleoros. vel ex corticibus granatoz vel balaustraz deco-
ctis in vino cum aq; eo mixto: vt nām mēbri mām repellē-
do p̄seruent: supaddat tñ aceti paz: qñ ad ytrūq; lz hz.
Optimū. n. est farmacū tale oēm qñ itentōez quā gerim⁹
cōplens. repantit. n. qd superfluit et ifrat ac trāscurrit: et re-
currere faē qd iā ifluxū est: et in p̄tula t̄timef. Et. n. robur
in ponēdo ad ytrūq; cōplendū effiē ipaz potentē vt pluri-
mū. et qz calitate extinguit qz doloris est cā et sedat dolorē: et
si idigeat fortioze illo adde illis. sandal. acatiā: faufel. iul-
gamū albū: et psiliū: et herbā apatū. et iuuat cū crocomiū:
.n. eaz nocuentū stipticitate et calitate et p̄fortādo cor: et
sua subtilitate vtutes adiuvat penetrare. Qz si dolor forti-
ficet augmētō apatis vt dicta repercussiva in sedatōe ipsi-
tis nō sufficiat: oz ad ipi⁹ sedatōez vacare pus cū alijs opa-
tiuis auxilijs in gb⁹ tertia res p̄phēdit ad curā necaria q̄ ē
correctio accētiū qz ad alia p̄cedat auxilia q̄ huic rei p̄ple-
de st̄ opportuna. nisi. n. pus sedet i puocādo reuma flōne
augmētabit et recursus ēt et abstractu mae phibebit et tra-
ctū. Ingt. n. Abo. Lūqz ad diuersuz trahere volueris: loci
dolorē pus seda. In stare igf ad ei⁹ sedatōez opz. Cōplebit
āt cū nō sicātib⁹ stipticis et p̄glutinātib⁹ q̄ reūa retinēt et
icumeāt phibēdo resolonē poroz cuz obstructōe. ob quā
re sanguis it̄āspirabil' fact⁹ iflāmā et retentus ebulit p̄ti-
culam magis subalterat et extēdit. et sic auget dolorē. Sed
cū mollificātib⁹ poros et mās icumeatā i apata p̄tula resol-
uētib⁹ absq; attractōe cū calitate t̄pata: et hūiditate in q̄
mēbz tractabile reddit: et feruore calor obrūdīt. et sic cāz
ytrāq; doloris tollit. f. malā p̄plōne mēbri et ei⁹ extēsiōez.

Qualia sunt ex simplicibus mellilotum: malua: bismalua: semen lini: fenugreci: et silia q̄ in cura iuncturaz sūt oca. Et q̄lia sunt p̄posita ex eis: et ex his q̄ sūt p̄pa farinaca per dulce vinū vel coctū: et oleo ros. vel cera breuis in eis liq̄fa cta. oz aut tale farinacū cū lana succida: yfopum hūidā q̄ p̄linū hūitem applicare estate f̄m: h̄c me vero tepidū. Et s̄l̄r cataplasmata q̄ p̄ amoglossaz: et lentes: panē et oleū ro. vel violatū. Etia oz ponere supra patiētē p̄ticulā sp̄ogīā vi no stiptico madefactā: aut aceto limphato cuz f̄ra. Et si in principio volueris regere cū sedatōe doloris pp magnitudinem eius vbi p̄dcā apocrustica dolorem mitigantia non suffecerint: ministrabis ista. q̄ si ista non suffecerint ministrabis volubile. quoniam est yebemētis iuuamēt in principio et statu: et apū et silia q̄ cū resolone stipticent et p̄hibeant et i fluxionē m̄c. Et deīn farinacū: q̄d ex faria aq̄ cala et oleo calō cōmisceat et silia nō mistrent in principio. sūt. n. reumatib⁹ dispōnib⁹ aduersantia valde. Et p̄inde an̄ cūo nem et si videant aliq̄liter mitigare: magis. n. trahūt q̄ resoluūt: p̄inde dolorē cōiter magis augebūt talib⁹ auxilijs videbim⁹ gescere flonē. Cū aut q̄d ē velut bulliēs flegmonis et seruos cessauerit a mitigatiuis simplicibus secedere ad dyaforetica idest euaporatia trāsire ops paulatis: q̄lia sunt p̄dcā tēperata vt camōilla et silia q̄ nō mordeāt. Cum. n. mēbrū patiēs in superficie positi sūt: s̄ valde cala et acuta sint dyaforetica mordebūt illud applicata et dolebit non p̄p si s̄l̄r patit et doleat: q̄re reuma puocabūt. et sic flonē augmentabunt. Ops ergo illa esse t̄pata: nec ēt dure subie pp eandē cām: nec cū digitis applicet fortiter vel leuiter vel rāgēdo cū pluma: q̄m s̄l̄r miscebis eq̄liter et cū venerit ad flonē illa angebis. in fine vō ei⁹ in declinatiōe pura et sine mixtiōe illoz aliq̄ ministrabis. Et p̄posita q̄ ifra dicent. S̄z in circuitu stiptica et p̄pe dyaforetica fortia sunt. Et si nō resoluāt superq̄ p̄ticula appareat sanies dimissis dyaforeticis saniatib⁹ et maturatib⁹ ē vtenduz: q̄lia sūt farina tritici vel ordei cū vino vel psilio in capite ei⁹: vel cū exticatus in circuitu: et alijs q̄ ifra dicent. Deide appetitē saniatōe cōpleta: oz aperire cū caustico farinaco: vel cutello si nō timeat in loco emuctoz ei⁹: fortasse t̄m oz an̄ q̄ ad saniadū deuenias: et ēt resoluendū aperire ipm seu scarifica: re et scalpellare seu sāguinare vt mā effluat: et p̄pe cum mā multa in apate fuerit p̄gregata et icuneata p̄ducēs ad suffocationē mēbroz pp suffocationē caloris nālis ei⁹ a multitudine vel malicia vt i alijs: vel ēt cū ifridatia ad supexcessus puenerūt vt supi⁹ et post scalpellationē embroca cū aq̄ cala maris vel rellis salis. dyaforetica. n. an̄ hec sunt nociua et maxie saniatia cū putrefactia sint mēbrū magis ad putrefactionē adducent. cūq̄ apueris eūabis sanies: et cū volueris vuln⁹ abluere mellicato et vino mellito vtendū. Lanedū aut ne aquā imittas vel oleū: q̄m aq̄ hūectat ipm cū oporteat exiccare et oleū sordidū reddat. S̄z sigdē adhuc flonabit cataplasma deniq̄ p̄ lētes. qz repcutiūt et resoluūt t̄pate: et sic flonē sedāt et cessare faciūt: applicabis nō flegmonati aliq̄d farinacoz q̄b⁹ in talib⁹ icisiōibus ad mitigatiōe doloris vtimur: applicadū: q̄le est quo vtunt̄ empirici: ex vtrāq̄ suba oua cōcussa adiucē cōplica exteri⁹ imissa cū vino v̄lana nō succida: s̄z molli. mitigat. n. icisio nis dolorē et p̄hibet reumatis i fluxionē pp dolorē. Deide vō ablutōe scā imitte puluerē thuris ad exiccadū et solidandū vel corticū ei⁹ et mastice et silii. Adhuc supponere ops exteri⁹ lanā vel linū v̄io stiptico madefcā iniectū aq̄ p̄mixto q̄tū vtiq̄ possit bibi. vulneri vō nihil pinguiū farinacoz afferrī oz: q̄le est macedonicū et tetrafarinacū ex farina aq̄ et oleo mixtū. certissime. n. exiccari idigent et p̄p sanie et putredinē: et pp carnis regnatiōe si q̄ depyt et p̄p in ḡnatiōe sanie: et mā est hūoz crud⁹ et caro attrita: et pp cicatricatiōe et solidatiōe. Uñ. S̄. Nō sanant vlcera ni

si p̄fecte seu certissime. s̄. q̄tū ad p̄dcā oia exiccent: ita qz oz sanare eos qz in reumate flonūt. Quarto p̄sistit in cura regimīs. s̄t aut regimē i dieta extenuatiua ad f̄m et sic cū vergēs. Eos vō qz p̄ modū ḡonis sunt q̄nqz fieres cura ri oz auxilijs per oia cōsilib⁹ p̄m pls et min⁹ d̄ntib⁹ a p̄dictis p̄mo eūone v̄l: flomia. n. i saniatōe p̄dcōz pls p̄uēt: i saniatōe isto: min⁹. pls p̄uenit i ill: qz cū sp̄ in ill p̄suppōatur v̄l̄s repleo corporis toti⁹ vel ep̄is: i istis q̄nqz fit v̄l nō. Cū. n. fiat a debilitate p̄ticule ex cā p̄catartica vel aūcedēti ḡnali imediata. et p̄pe nō p̄uenit eis flomia nisi q̄m cum mala q̄litate seu p̄plone ledēte ip̄az fuerit p̄iūcta p̄dcā repletio: vel cā p̄catartica supueniēs iuenerit eā: s̄z illud est raro. et q̄m p̄inde min⁹ p̄uenit et plimū nō min⁹ p̄uēt q̄ qd p̄uenit semp: p̄pea si oporteat illā p̄mittere. oio pp māgnitudiez et malitiā apatis in vtriscqz nō exite hūoz abūclantia: s̄z cū moderatiōe in istis mioris q̄tiritatec̄ dz q̄ i illis pp eādē cām p̄pe: qz vbi mā influit maioris q̄tiritatis eē p̄sumitur: q̄ vbi solū extitit ḡnata: cū illic nō in t̄m influens sit: s̄z ēt ḡnata. h̄ vō ḡnata sola. Secūdo i p̄ticlari eūone nō taz p̄ recursum q̄ p̄ extractū de p̄te patiēte. qz repcussiuā stiptica et attractiua eūantia et dyaforetica et ēt saniantia in istis miora et leuioza esse oz q̄ in illis pp eādē cāz Regimē vero ei⁹ ex p̄cedētib⁹ est manifestuz: et ē vt in oibus ad f̄m p̄uertat et siccū. Repcussiuū efficac et expuz et cōe in oib⁹ satis t̄patū. B. aq̄ ro. p̄tes. iij. aceti al. et bo ni p̄res. i. olei ro. p̄tes. ij. q̄s̄sent s̄l̄r et cū sp̄ogīa peziola duplicata in eis madefcā epithimē et inouet frequenter. et q̄ qz expedit aliq̄ ex succis p̄dictaz herbarz addere ill pp doloris et iflonis magnitudinē. Dyaforeticus emplim p̄ueniēs et exp̄tū. B. floz camōille: ancti: fenu. an. 3. i. radi cū yreos. 3. 5. decoq̄nt in v̄io: et deide terant et m̄ciant cū melle et emplent et addat p̄p croci. Emplim ex fecib⁹ olorū ocorū est efficac et exp̄tū. Emplim cōe et exp̄tū i maturatōe et saniatōe flonū. B. folioz malue: radicū malua / uisci: radicū lily al. q̄ sūt sic radix allei in colore et forma et est liliū domesticū. an. p̄tes eq̄les bulliāt in aq̄ et cōterant cū assungia putrefacta vel butyro et eplef. Emplz cōe satis et exp̄tū in maturatōe et mūdificatiōe flonū aptozuz. B. farine tritici. 3. ij. assungie: olei cōis. ana. 3. ij. mel. 3. ij. croci. 3. i. bulliāt s̄l̄r in olla dōec p̄fecte misceant. deide auferat et v̄l̄i referuet: et cū oz extēdat sup peziola et supponat et app̄dat vlcus et totū flonē mūdificatiōe scā p̄fecte abluat cuz vino stiptico tepido et repleat vlc⁹ peziolis et filatis et desup emplim apostolicon supponat. Et finalit cū puluere gallaz desup trito cicatricet. Ca. iij. de apate glandularz et flone eaz et medicis eius. Landule sunt mēbra carnosā ad modū glādis rotunda rare sube alijs mēbris distincta et in vacuitatibus eoz posita hūtia velamē durū. Quaz q̄dā sunt opatōes faciētes q̄dā iuuamētū p̄stātes: et si nō operationē faciāt sic p̄me. Ingt. S̄. vñū q̄d qz mēmbroz: et si nō faciat opationē: t̄m efficit iuuamētū. Opatōes vō faciētes sunt glandule testū in ḡnando sp̄ma: et mamillaz i ḡnando lac. et q̄ sunt in radice ligue in ḡnando saliuā: et q̄ sunt in radice v̄ge in ḡnando hūiditate cōtēperatē acimē v̄rine: q̄ nomē p̄p̄riū nō h̄ntes sicut p̄misse noiāte sunt glandule noiē ḡnali: de quaz apatibus dictū est supra in sectiōe p̄ma: vbi de ḡne officialiū mēbroz exenituz ad p̄dictas opationes cōplendas a nā sunt ordinate. et p̄inde nō simpliciter glandule et in abstracto sunt dicte: s̄z mēbra glandosa in cōcreto. qz velut officialia hūtia mixtos neruos et plurimas arterias. Sciētiū aut iuuamēta q̄dā sunt glandule emunctoriozum mēbroz p̄ncipalium que faciunt iuuamentum in receptione superfluitatum ipsozuz nomen aderie proprium assumentes tanquam ad recipiendum apte p̄pter debilitatez et spongiositate ipsaruz.

De apostematibus

Ingt. n. Ab. quedā sunt steruacuitates alioꝝ mebroꝝ q̄ plurimum corporis diffuse ad replendum vacuitates ipsoꝝ mebroꝝ: et recipiendū cū expedit supfluitates eoꝝ et neruoꝝ p̄niculoꝝ musculoꝝ: arteriaꝝ et venarū q̄ illis sūt fortiora. Ingt. n. S. singulū mebroꝝ cū debile fuerit: vicini sui recipit supfluitates. et tñ qz noie pprio caret noiate sūt noie gñis. i. glādule. de q̄ru apatib⁹ hic itēdim⁹ vt p̄similiū mebroꝝ tāq̄ nō hñtū pdictarū opationē. Accidit ergo eis et magis: et ad ei⁹ dās apā p̄ modū ifluxiōis plimū supfluitatū a pdictis mebris p̄ncipalib⁹ et fortib⁹: et qñz p̄ vias crisis: vt cū vt⁹ p̄ncipaliū facta potēs supra māz dispōnū suarūz p̄pe illā p̄ viā deriuatiōis mittēs ad illas nō potēs extra corp⁹ expellere: et qñz p̄ viā sintomatatis. vel qz multitudine et malitia nāe i mebris pdictis exite q̄ cogunt ad illā imittere nō potētia extra expellere pp̄ aliq̄z causas pdictarū i caplo gñali. vel qz vlcus sit. i. aliq̄z extremitatū corporis. puta pede: brachio: seu hūero aut māu: aut dolores ad qd̄ tracte et imisse supfluitates trāseūtes p̄ illos exites i viā facile ibibunt i eis: et p̄pe i arterijs que cū nō valeāt eos a se expellere remanēt i eis: et gñant apā. Qd̄ qd̄ diuersus ē i spē fz diuersitate māe eis ab illis ifluxe. Et n. i. adenis fit plurimū est sanguineū vt ē cor et epar. pprie: et qñz flūcū cū mittit a cerebro illis. Et vō i alyz fit glādulis plimū ē flūcū eo qz mebra a gb⁹ mā illis imittit sint nāe fre quoꝝ cib⁹ nō bñ digerit: et sic p̄culdubio in flā p̄uertit vt supra plies dcm̄ est. et qñz sanguineū cur a musculis illis imittit. Et qd̄ i eis oib⁹ apā: aut seruat iflāmationeꝝ: et d̄ flegmon p̄pe: aut vindimia fm̄ diuersitate māe: aut in scilrosim vertit: et duriciē: et d̄ scrophula: aut bocū. de gb⁹ oib⁹ bus ē p̄ ordinē p̄cedēduz. et hoc p̄pe de eaz apate seruate naturam flegmonis: de alyz vō ifra: et p̄mo de signis. sc̄do de cura. ¶ Signa vō sunt manifesta eo qz exterius posita sunt in pprijs locis nota: in qbus manifeste sunt tumores apparentes cum rubore: dolore: et feruore ad eo qz extēdit quādoqz vsqz ad cor: et fit effimera febris: vt super⁹ dictū est. Cura vō flegmonis glādularū: vt adenarū: et aliarū ē sic cura flegmonis pdicte lacertoꝝ et carnis: differētis tñ i re percussione. nam oia ab abscissione succedētis cause pp̄ percussiuā sunt hic necessaria p̄mittēda: deinde subiūgendā dolore sedantia pprie dicta ex lana ifusa in oleo calido p̄mo supposito. deinde addito in fine eius sale: donec sedet dolor: ex quo etiam p̄suetum est apostema cessare. Deinde p̄cedendū est ad curā apatis et eūonē cāe diuete icuneate in pte et percussiuā obmissis eis cū resolutiuis ē p̄cedēduz et attractiuis quocūqz mō et cū emplis rubificātib⁹ et ventosis. Et ex appropatis p̄uenientib⁹ talibus apatibus post aures factis ē emplim factū ex absinthio et folijs myrte cōtritis vel ex folijs lauri solatro. et si sit in radice auris: cōfert viscositas limaciāz et butirū imissus et ligua orietis si sit calidum: deinde cum maturantibus et saniantibus si opz. deinde cū aptōe cū farmaco castoreo vel alio ruptorio vel ex nouacula: Sit aut̄ icisio et aptura vniformis p̄ trāsuersum in lōgitudie cruris sc̄a. percussio. n. in talib⁹ i p̄ncipio mīstrata cū stipticis suppositis valde est mala et p̄pe cū per modū: et viā crisis est flegmon et i adenis: qm̄ tūc i pedit opationē nāe nāliter opantis: quā si expedit oz iuuare cū attrahētib⁹ pdicis: et alyz q̄ supra dixim⁹ sectiōe p̄ma in cura apatuꝝ nō ipedire et māz repellit ad p̄ncipalia pp̄ cōitātē in viā sic adene percussio nō repellit ad illa nisi fortis sit: quo cāu nō repellit ab illis ad p̄ncipalia p̄pe: sed ad iteriora et vicina nobiliora eis. Si quoqz flegmon sit p̄ modū sintomatatis vt pp̄ multitudine māz et malitiā ei⁹ percussio est nociua valde: et maxie si nō p̄cesserit multitudine eūo et percussio fortis sit: qm̄ percussio: tūc fiet ad p̄ncipale iteriora vel vicina nobiliora. s̄z p̄missa tūc eūone et tractiōe ac d̄riuatōe ad oppositū mebru p̄ncipalis ne mā

augeat sua multitudine apā et corūpat mebrum bubonū mīstrabis diafozetica seu mollificātia ex farina tritici vel ordei cū aq̄ et oleo addito cū melle. Et ex pprijs cōibus oibus est cicer et farina ei⁹ nec timebis tūc de augmētatiōe apatis per diafozetica: nec de repulsione ad p̄ncipalia: qm̄ eūo et deriuatio securat ab illis nisi i adēis flegmō existat. Si vō sit pp̄ vlcus alic⁹ eoꝝ sedabis dolore vlcis puri fra dicez et mūdificabis ipm̄ et sup apā mollificātia mīstrabis. Si vero apā sit vndimiosum cognoscez et curabis. sic ifra de curavndimie dicez: et est huic dicte. p̄xima: tñ dms in q̄sto. nā oz diafozetica esse fortiora in hoc et etiā sanātia et alia q̄ sequunt̄ ad illa vt mūdificātia ex gb⁹. p̄p̄riū est fex olei: qd̄ mūdificat apata in glādulis: et p̄pe cū solus suis: et dolore sedantia leuioꝝa vel nō necaria et vlcēz cōglutinātia. Si quoqz in scilrosim p̄uertat: et maxie qd̄ vndimiosū ē curabis sic ifra dicez de scrofulis. et caplo de bocys de g dcm̄ in cura illis est mīstrādū et diuersum fm̄ nām māe. ¶ Emplm̄ exptū ad dissoluendū apā glandularū nō scilrosim tūc. B. herbā q̄ d̄ spargula: c. folia sūt aspera puo i modum stipticis posita. et silr stipes et plongat p̄ palmā. Et re re et fac bullire in vino limphato cum assungia porcina et superpone precedente euacuatione.

¶ Caplm̄. iij. de flegmone. qd̄ antrax dicitur ac carbūculus et medicinis eius.

¶ Antrax ē apā paruuz ad modū pustule seu botbor in p̄ncipio fraudulentū et venenosum cōburens et corūpēs p̄culā cui accidit vlcera: et reliq̄s adiacētes iflāmādo et vltēro corrodēdo. et petens antrū. i. corporis absconsum: et p̄pe cor a p̄petate venenositatis sue et potētia cōiunctōis in pte: q̄re dcm̄ est antrax: et p̄m de paruū est apā debilitatē opat̄ pulsum tremorē et sincopim: et deinde occidit. Et aut̄ expulsiones ei⁹ māe in p̄culā a nā negerat facere: et si p̄ncipalibus p̄pingoz est eo qz soluta erat in corpore tūc. et p̄inde debilis v̄ritus exis regulabat̄ melius a nā. Carbūculus aut̄ est spē ei⁹: s̄z minoris malitie. Et cā ei⁹ est sanguis grossus et malus. qz adust⁹ ex adustioe. n. acq̄siuit grossiciē et malitiā nō ex mixtione. Et qñz per adustione acq̄siuit citrinitatē: qñz viriditātē et varie colore. qñz nigredinē fm̄ diuersitatem adustiois sue. cūz. n. sanguis bon⁹ est: et nāe benign⁹ ceteris hūoribus fit inuātiō: cum vō a nā recedit fit malus. et quāto magis recedit fit maioris malitie sic dcm̄ fuit supra in sectōe p̄ma. caplo de suffocatiōe m̄ficis a seie sc̄a. Lū igit̄ sanguis adurif a nā multū recedit sicqz vebemētē acq̄rit malitiā venenosā. et sic qd̄ ita grossus et ita exiccat⁹ cū mītra calidate ifluit alicui particule repete et sil colligit̄ in ei⁹ vacuo et cōburēdo statz vlc⁹ faciēs escarā operat̄ qz circū adiacētes partes oēs in tumorē flegmonosū cū ebullitiōe eleuat vt ē febrat̄ patiens et illud pp̄ sanguinē tractū ad locū vlceratū ex dolore horribili. ē. n. horribil⁹ dolorosū. Et noīatur apā hoc vlceratū antrax latie cōbustio. Lū ergo sanguis ille grossus et venenosus ebullit nō fuerit sic⁹ vt pdictū est: sed aliquos liquores subtiles remissos beat in flux⁹ ad particulā in superficie ei⁹ vesicas erigit filēs ei⁹ qui ab igne coctus existit: qz corruptis escarosus ab eis vlc⁹ p̄ficif et est carbūculus minoris malitie q̄ antrax pp̄ liquores admixtos obtūdentes acuitatē ab adustioe adeptā et est hūiudicia ex pte coloris et p̄cule seu loci et dispōnis ei⁹. coloris qdem. nā qd̄ est nigri coloris seu liuidi vebementioris est malitie. Un̄ cathelani blasphemantes v̄sit buba nigra. deinde viridis: deīn citrini. Ex pte p̄cule cui accidit seu loci. nā qd̄ est in extremitatib⁹ magis minoris ē malitie: et q̄tō magis est in corpore et in partibus p̄p̄inquoꝝibus p̄ncipalibus: et in em̄ictōrys corūde malignū est magis ex parte dispōnis loci: nā si pars vel loc⁹ aptōis ei⁹ exiccat⁹ fuerit

malus est. si vero nō exiccatus fuerit min⁹ malū est. Et si oia dispōne colore ⁊ loco cōueniant in malo pessimū erit ⁊ mortale. Ingt hyp. in pmo pnosticoꝝ. Si in egro corpoꝝ re fuerit antrax aut carbūculus siue pcesserit siue egritu- dini supuenerit op⁹ est attēdere signa q̄ sequūt. Q̄ si exic- tatus loc⁹ fuerit ⁊ colore viridē hūerit vel citrinū vel lūi- dum p̄tulerit mortē p̄ximā dicit. ¶ Et signa vniuscuius- q̄ p̄p̄a ⁊ distincta ex dictis colligere poteris insil si volue- ris. ¶ Cura vero ei⁹ in q̄ncq̄ reb⁹ existit. In eūone omnis repleōnis cōis. Cōplect̄ vero cū flōmia perducēte ad dese- ctionē moꝝ cū apparuit absq̄ oi dilatōe si cōditōes ade- rint oportune antipasti seruata nisi trāstus fiat sup p̄nci- pale. p̄seruat. n. a magnitudine flōnis circūstātes particu- las. deide cū purgōne humoris adusti. Secō cōsistit circa eūonem particularē p̄tis seu m̄ae ap̄aris. Cōplect̄ aut̄ cum sc̄arificationib⁹ p̄fundis pp̄ grossiciē tristantis hūozis vt trabať extra. ⁊ cū cauteriōne vlc̄eris scarosita q̄ ca- dat cauteriōne supra ip̄m tantū ⁊ circū adiacētes partes flegmonicātes nō tāgat. iutilr. n. cōbures ⁊ nō absq̄ nocu- mentis. qd̄ qdem inuit Hal. dicēs. Nullus igr̄ dabit illud qd̄ afferat nullā vtilitatē. nocumētū vō h̄z secum imētus. Cauterificabis q̄dez causticis farmacyis ex acutissimis igni- sitib⁹. sic ex vitreolo ex limatura eris adusti arsenico calce ⁊ sandaraca sil̄ mixtis. ⁊ cōburif̄ sil̄ igni. Q̄ si grādis eius malitia appuerit vt n̄z illa in adurēdo sufficiat ⁊ p̄pe i an- trace. igne cōbures. ⁊ q̄ncq̄ cū cādela ardente sup effusa. ⁊ q̄ncq̄ cū ferreo vel cū aureo istrumēto ignito sup imisso. talis enī cauteriōne p̄p̄ie m̄am venenosā a p̄fundo cor- poris ⁊ a p̄ncipalib⁹ ad locū appropriatis trahit potēter. ⁊ tractā q̄ncq̄ insensibilr̄ effluere facit extra vt cuz egredif̄ attramētus videat̄. ⁊ q̄ncq̄ insensibilr̄ resoluit ⁊ cōsumit. vt deide nō extendat̄ corruptio: ⁊ periculū siue malitie cūte- tur. Et p̄inde nō tardet̄ qn̄ statim eūone vli p̄missa h̄mōi cauteriōne fiat. Dilatio. n. ipsius p̄ducit ad moꝝes festi- nas. ⁊ p̄inde cōsequēter ⁊ festine herbā scabiosaz. q̄nā ma- ter mirifice cōmēdauit cōrriā simplr̄ emplab⁹ cū inoua- tione frequēti a p̄p̄etate antracē ait nec at in trib⁹ hoꝝis. Et p̄inde si succus ei⁹ eis tribuas citi⁹ ⁊ tūius opaberis. ⁊ marie si cū eo lutū sigillatū imifecas vel tiriacā nisi inflā- matio d̄dicat. ¶ Tertio cōsistit in accētiū correctiōe. cō- plect̄ at̄ vt si rubor d̄nef ⁊ mltā inflāmatiō. cū dolore ardēte i loco cauteriōne ⁊ adiacētib⁹ p̄tib⁹. tū pp̄ nām m̄ae vene- nose p̄ncipalis ⁊ attracte. tū pp̄ nām ignis vel farmaci cau- stici additi cuz farmaco dulci remittat̄. qd̄ sit ex pane cli- banaco ⁊ vino acetofo vel arnoglose succo vel decocta lē- ticula cuz p̄me in aceto. Et si tumoris magnitudo existat cum vino q̄dez stiptico: deinde aut̄ cum aceto ⁊ p̄ster ca- taplasmas ozobi farina sup cuz oximelle nō sup vlc̄. s̄z circa ip̄m. qz moꝝdēt. bec. n. farmaca extinguit feruorē ⁊ ar- dentē dolorē atqz extenuat̄ tumorē sua stipticitate nec cū ea m̄am repellēt ad iterioꝝa. s̄ p̄ncipalia: sed cū sint ethero- genea extinguit̄ sua tēperata stipticitate vel remittūt fer- uorē inflatōes ⁊ ardorē: ⁊ admixta calitate illā trahūt ⁊ re- soluit̄ i fluxū m̄am sic ne aliqd̄ repercutiat̄ ex eis. S̄z far- maca saniantia nullaten⁹ talib⁹ oz afferre ne putrefactio- nē in p̄ricula augeāt. Ingt hyp. in affo. Calm saniez faciēs nō oi vulneri opportunū est ad salutē. vlcus vō: qd̄ ip̄ressit corrigat̄ ⁊ regat̄ regimie vlc̄eris maligni fraudulēti corro- sioni qd̄ ifra dicit̄. Et si d̄bilitas pulsus seu tremor aut sin- coyis ex fumo siue malitie venenose cor attingere cōtingat: cū cōfortātib⁹ cor ⁊ alia p̄ncipalia ex fr̄is ⁊ stipticis notis eius ⁊ extra approximatis auxilijs adiunet̄. ⁊ cū deriuāti- bus fumos venenosos ⁊ coz m̄am. Et cū fricationib⁹. liga- turis cōp̄ssioib⁹ dolorosis ⁊ v̄etosatōib⁹ q̄ supra in sectiōe p̄ma sunt d̄cā. ¶ Quarto cōsistit in regie ⁊ ē vt regat̄ aere sulfo tēperate resoluētē m̄am: nō tū multū ne p̄hibeat re-

frigeriū in iterioꝝib⁹ ⁊ nobilib⁹ inflāmatiis moueat ⁊ parū gescat. vt mā semp trabať ad extra ⁊ resoluat̄: ⁊ p̄inde vi- gilet nec dormiat nisi pap̄ vt semp mā trabať ad exteriora nō reuocet̄ ad iterioꝝa. Ingt. n. h̄. s̄on⁹ ⁊ vigilie reuoca- tiōe calozis n̄alis cū hūozib⁹ ad iterioꝝa exteri⁹ fuit. Et p̄- inde tota die vigilet ⁊ maxie hora noctis p̄ma q̄ multū cō- sueuit nā puocari ad s̄onū. ⁊ regat̄ cū clamozib⁹ ionis acu- tis ⁊ fortib⁹ ⁊ alys expergefaciētib⁹ d̄cis i litargia vsqz ad horā matutinalē sanguis q̄ acuti hūozis est frenū. minore tur cib⁹: ⁊ pot⁹ sit ex fr̄is ⁊ humidis abstergentib⁹ pap̄ nu- trimentib⁹ ⁊ a p̄ncipalib⁹ repellentib⁹. q̄lis ē kist ozdei ⁊ ola in p̄ncipio: aq̄ ozdei ⁊ granatoꝝ succus i p̄cessu: ius carnis ⁊ silia. Et p̄fortē verbis ⁊ suasiōib⁹ cite salutis. Et ex cōv- bus cū p̄p̄ietate ex simplicib⁹ in expulsiōe venenoꝝ. et m̄az venenosaz est coagulū cdi agni pulli cerui vel vitu- li sup̄tū cū vino ⁊ lutū sigillatū cū vino ⁊ linitū cū aceto: ⁊ semen citri cū ex eo sumunī. 3. v. cū vino t̄pure ⁊ aq̄ calida Et ex cōpositis iteri⁹ approximādis ē sic sicca cū ruta cū nuce vel auellana sup̄ta. Et ex iteri⁹ sup̄tis ⁊ exteri⁹ linitis est tiriacā ⁊ exteri⁹ ē aleū cū auellanis ⁊ pipe emplatum. ¶ Quito cōsistit ⁊ vltimo i curavlc̄er⁹ maligni ⁊ corrosiui q̄ ifra deo d̄ate dicit̄. ¶ Medicamē efficaꝝ ⁊ expuz va- les i p̄ncipio antracis cū apparuerit nigra mortificās ipsaz ⁊ vitellū oui: ⁊ sic cū sale trito. ⁊ exte de sup̄ pecioꝝas ro- tundas ad modū carleni: ⁊ sint nouē vel. xy. que successiue vna post aliā applicet̄: ⁊ vnaqz moꝝet̄ in loco p̄ horā. Se- quētib⁹ vō dieb⁹ cū attractiuis ⁊ mūdificātib⁹ medicet̄. ¶ La. v. d̄ flōne qd̄ sp̄ia d̄ clau⁹ ⁊ furūcul⁹. ⁊ medicis ei⁹.

Dimia est ap̄a flegmonicum ex sanguine bono ⁊ subtili a corpe i fluxo ad subcutaneas pres: s̄z sub- tilitate sube nō remanet i carne: s̄z p̄trāsit ad curē ⁊ colligit̄ in suis poris d̄efatis: vt neq̄at expirare. Et signa ei⁹ sūt: nā ē tumor ei⁹ parū sine pulsatiōe: ⁊ color rube⁹: ⁊ doloris acuti pungitiū ad modū p̄ictōis spine. āre d̄cm̄ ē spina. Aliq̄ dicit̄ illud clauū. aliq̄ furūculum. aliq̄ ad eme- nul. Et cura ei⁹ est cura flōnis castis. ⁊ musculoz dicta q̄ nō ē p̄mittēda: cū q̄ncq̄ ex errore ampliet̄ ⁊ deueniat ad ap̄a magnū. Cōplect̄ aut̄ p̄mo cū eūonib⁹. minorib⁹ tū i q̄z to: eo q̄ bui⁹ mā minor est. ex flōm̄is ⁊ farmacyis: q̄ncq̄ s̄z efficaiores in resoluendo ⁊ faciendo cessare illa a multi- plicatiōe ipsaz. ⁊ ex eis est rarefactio cutis ventosatio i dor- so: ⁊ narib⁹. ¶ Secō cū p̄ncipalib⁹ ⁊ localib⁹ remedijs ex repellentib⁹ i p̄ncipio vsqz ad tertiu⁹ diez. deide cum resol- uentib⁹. q̄ si non resoluat̄: qd̄ raro accidit: illō maturef̄. ⁊ si difficulteryeniat ad pus ⁊ caliditas ei⁹ est grauis: tūc fle- botoma venaz q̄ ibibit ip̄m. deide ventosa locū: ⁊ nō agas illud i p̄ncipio qm̄ egrediet̄ sanguis ⁊ hūoz virulēt⁹. ⁊ reti- nebit̄ grossus: ⁊ fiet illud vlcus durū. cūqz maturat̄: ⁊ non aperit̄. perfora ip̄m aut cū medicis aut cū ferro. Et de re- percussiuis cōuenientib⁹ est oleū ro. cū aceto ⁊ lacte. Et ex resoluentib⁹ cōueniens est emplm̄ de passulis cuz melle ⁊ florib⁹ camomille ⁊ baurach. Et de maturātib⁹ cōueniens est frumentū masticatū: emplatū: ⁊ sic ⁊ passe cū melle. ⁊ silia. Et ex rūpentib⁹ bonū est emplastz qd̄ sit ex seie lini fimo colūbino ⁊ fermento. ¶ Tertio cū diete ordinatiōe debita: put̄ p̄tib⁹ ei⁹ conuenit. ¶ Quarto cū accētiū corre- ctione doloris ⁊ alioꝝ q̄libz si oz. ¶ Cōe maturatiū ipsi⁹ ⁊. se. almaru. triti. psily. añ. 3. i. lactis. fici. 3. iy. fenugreci. se. lini. añ. 3. v. fermenti acetosi. 3. i. olei. 3. i. ⁊. s̄. decoq̄nt̄ in la- cte ⁊ admistrent̄ qm̄ maturat ⁊ aperit. Ingt dyaf. fermen- tū de faria frumenti qm̄ decoquit̄ cū sale maturat clauos ⁊ aperit os. Et similiter nasturtiū emplastratū.

¶ La. vi. d̄ carbone seu pruna: ⁊ igne: p̄fico ⁊ medicis ei⁹. Arbo seu pruna ⁊ ignis p̄fic⁹ p̄p̄ie ex ap̄arib⁹ par- uis ad formas. ⁊ q̄ritatem lupini male morigera- tionis sunt ⁊ v̄etosis p̄ducentib⁹ ad defectionem:

De apostematibus

et incopis vesicam: et in principio: et escaram facientes et particulas corruptas seu putrefacientes ipsas cum fetore plimo dnigrate: quod dicitur est carbo seu pruina. Et deiceps est abulafes de gne carbuculoz dntes ab eis. qd e. qz i illis e ma sanguis grossus adustioe malus: i istis vo ma e sanguis subtil coleric: adustus vel cola adusta mixta melie ppe gnata ex sanguis subtilis et calidi corruptioe sic i pestilencia qnqz ptingit. Differt et i acesioe et colore. qz hic antecedit purit et color e niger vt carbo. Illi vo no pcedit purit semp et color no e sp niger: s; qnqz rube: qnqz citrin: qnqz viridis et iter se sut dntes cu colera dnaf melie i tali adustioe dr ignis psc. Et tuc videbis nigredine i eo cu quoda splendo re: et cobures supficie et cute magis abulas et corrodit ea: et corrosio ei: et motus e velocior ad moduz erispile et for mice. Cu vo melia dnaf cole: color erit niger pssus cu siccitate mebru ad modu carbonis: qz sic noiat: et ei cobustio et corrosio e pfundior. qz i carne no tris i cute: et tardioris motus: et sut hntes iudicia ex pte dispons: seu nae mebroz. Na q accidit i carne velocioris se resolonis: q vo i nervis tardioris: et accidit qnqz cu pestilencia: qnqz sine ea. et qnqz sumunt coter ad carbuculu et erispile vlcerosas comestiuas: et ambulat. Ex qb cae et signa sut manifesta. Et cura ei est prima cure carbuculi cu euone vli pcedete flomia educere sanguine colericu adustu multu vsqz ad defectoem cu tolerat virtus et etas. et cu euone pris apate: et ma icunea te i ipsa. Coplet aut cu scalpellatoe pfunda donec egredia tur sanguis malus venenosus costrictus i ea ppe: et i pruina ei ma e pfunda i carne vel supficiali: vt i pscico igne. dein de cu ministratioe i principio medicinaru no repercussuaru frigidaz i principio fortis stipticitatis ne ma venenosaz repellat ad terioza et pncipalia: nec et mollificatia fortis rso lutioidis q pncipala calefacta magis islamet et mas: ac magis trabat et iciter ad currudu: imo oz vt admistres medicias ericcatiuas i qb e ifratio et resolo cu calitate tpata vt ei ffritate calitas pris: et ma alteret. et remittat: et cofortet et defendat: et cu calitate resoluat: no repercuiat. Qualia sut q dca sunt arnoglossa emplata: et gale cu aceto vini deco cte: et leres cu pane qd furfuris hntes. na hmoi panis subri lior e in suba sua diuisim vel istumul emplate: vel alia stilia i antidotario nro sut scripta. Et ex appropatis sunt que hic subscribuntur: et cum regimine et accidentium correctioe vt supra. **Emplastrum** conueniens et efficax et expertu. **Recipe** granata acetosa integra: et infundantur et coquantur cum aceto donec dissoluantur. et deinde terantur: et ponantur super panuz et superponat. **Ipim**. n. conueniens est in omni ora: et eradicat hanc egritudine in pncipio et statu. **Aliud** emplastru ad ide. **B. nucē** recentē et folia eius sa uich orde i passulaz caricaz equales pres terant sil et pfi ciant cum vino et oleo papaueris nigri. **Medicīa** coueniens in pncipio cu nodum vlcerau est. **B. acacie** dragan ti opy corticu granati. an. 3. i. floris eris. 3. i. se. iusqami al. 3. 5. cofice cu vino. **Medicīamē** ueniens huic cu e vlcera et e medicamen qd papz ericcat ql e audacon et troscisci. iij. et ex dragato cu vio dulci et rob. qd. n. fortiter ericcat addit i malitia egritudis. Opz aut vt subuenias ptib adiacetib loco cobustiois ne putrefiat et corrupant: et illud fit cu bo lo armeno et aceto superiuctis: velaqua et reliqs q ifridat et repercuiunt. Et id qd est ppinquo illo cu lana ysopi ifusa in vino. cu ergo gescit inflatio: et remanent vlcera curenē cu eis q sunt sic empla de merdasengi et empla de viabuti ro et cu reliqs q sunt ueniencia vlcereb corrosiuis et frandulenti. Et nux antiqua vinctuosa est conueniens igni per sico in hac hora.

Caplm. viij. de vena egrediēdi et medicinis eius.

Ontingit aliqui: vt eueniat sup aliq particula cor poris gdem feruor: deide vesica vel ampla: deide

rumpit et egreditur ex ea quoddaz decline rubeum ad nigredine: deide plongari no cessat et est vena. Et fortasse e ei motus voluntari sub cute ac si eet aialis et in veritate: qsi sit: qd gnaf in eo et extinat qdam q sit ramus vili ner ui per vehemētia grossitudis et extensiois ipsi. Et plimū qd accidit in crurib. Et Abo. dixit se. vidisse sup latus et manus et multiplicat sup infantibus vtrūqz. et qn extendit vel scindit magnificat ei dolor et labor. Et ca eius est sanguis calidus malus mlie aut flie adustus cu vehemētia siccitatis pplexiois. Et fortassis gnant ea quedā aq et olea cu pprietate q est in eis: qlia sut cala et sicca acrimonialia et multiplicant in aliquibus regioib calidis et siccis ac si sit morbus vndimic vt in egypto. et alijs et regioib calis et sic cis: et in corporibus silib et minorat euent in corporibus hūidis et asuetis vio cu mētura. **Signa** sunt ex deis manifesta. **Cura**. H. vero dixit. cu no sit coprehensuz ex ea causis aliqd manifestu sup qd sit in tendu eo q no vidit eum oio: et in his vltimarinis regioib ppe qbus fuit. Abo. vo et alij sequaces. H. cu multoties illic viderint curā eius pprehederūt in. v. in abscioe cae pmitiue cu regimine et correctioe aeris illi regiois in q accidit: et rectificatioe aq et ciboz regiois vel dimissioe coz oio et ministratioe bu mectantiū et balneoz et oia regis hūectatiui noti. In abscioe cae aicedētis cu flomia opposite ptis et cu mundifi catōe sanguis: et illud cu medicis ex mirab. epithimo: sene fumo terre polipodio. et silib educetib hūozes adustos. et cum copositis vt cu pillis cochys et trifera cofecta cu sene et fumo terre. **Tertio** cu euone cae couenite cu particularibus medicis. Et illud cu appone sanguisugaz super locū: deide cu repercussiuis ex sandalis caphora cu succo herbaz fris notis supra: aut mirra pscily: lac dulce: qm non repellit ad pncipia eo q pcedēs assecurabit euo. **Itō** aut talia ffa sup vlcus ponant: s; circa ipm: qm frm vlcereb mordax dixit hyp. in affo. q si no spargat resoluat no eis valde calidis: qm ex eis pueniet fortasse ad estiomenum q si no resoluat saniet: deide aperiat et mūdificet et regatur vlcera cura q ifra dicit. **Et qrtō** cu correctioe accētium vt exeuntis vene. Cu ergo ampula rūpat et vena ad exeundū festinat: oz vt eger in die pma. 3. 5. scda die. 3. i. et tertia die. 3. y. de aloe bibat: et loc eius et epithime cum aloe. Ex hoc. n. nocumētū eius oio delect. postq. n. qd erit rit: qd ex ea fortis apparet sup arūdinez parua ex plumbo facta: cui pōdus sit vni. 3. uolendū: et cu pdicta cāna ligandū: et vt pendeat dimittendū. na ex ipsi grauedine sci piet descēdere et citi egredi et cu ex ea aliq pars existit cu ca plumbū voluat et liget. **Si** aut qd iā egressum est logū fuerit icidat: et qd remanet inuoluatur: et donec radice obstruat q est obseruandū: qz si sic factū fuerit attrahet et vtrabit cāna et postea putriduz vulnus magnū gnabit: quia propter huic egritudine bladiēdo est subueniēdu et paulatim vena est extrahēda donec oio egrediat et nihil ex ea i corpore remaneat. **Si** aut ipam oio intrare ptingat i ipsi foramie ponat radius et i longū scindat et bn aperiat: donec gead ex sua mā ptinget euef: butirus quoqz p aliquos dies superponat: donec putrescat. et ei consumat mā: deim de cum his q carnē generant curef. **Et quinto** cuz regimine qd supra in carbuculo dictum est.

Caplm. viij. de panarito et medicinis eius.

Anaritiū est āpa calidū rubeū in circuitu vnguis nascēs et ardens et doloze iferens et fortiter pulsio ex quo plurimū accidit febris et pertingit dolor vt qd ad loca q sunt sub assellis et i guine et finaliter pducit ad casum vnguis: et qnqz ad corrosioe digiti. et ca ei est sanguis coleric. **Cura** vo ei consistit in trib. in euone vli cu flomia: et maxie si diu est q paties no fuit viminur. in particulariū remedioz approximatōe cu sedatib doloze

calore & pulsus ex apocristicis: & pmo i principio cu submer
 sioe digiti in aceto calo: vt iussit. S. deide cu empla de ca
 pboza aut mucilage p silij pfecta cu aceto: deide si expe
 dit pp dolore cu epithimatioe digiti ex aceto: & opio diso
 luto in eo donec sup locu grossius fiat epithima: deide tri
 te galle: aut cortex granati vel grana mirte cuz aceto & aq
 coquassata: & supponat et panus sup ips aq niuis i fratus:
 qm ipm refrenat multoties si fiat cu frequeti inouatioe &
 pfirmatione eius. phibet. & silr fordes auris cu litio phibz
 a pprietate illi collectione. Et si pulsus in loco fuerit ve
 bemens pdicta medicia vel aliud sibi sile p diez itegra ap
 paximare curabis: deiu si pulsus adhuc pdurat signu ma
 turatiois erit. Quare opz vt aliqd emplorz q in cura fleg
 monis ordinauim: & hoc supponas: & pprie semel almari:
 & psiliu cu lacte donec ad suppurone deueniat. deide apia
 tur & qd in eo p tines educat. pprie cu empla: ex farina lu
 pinor: cu melle: deide cu curatib: ylhera locu rege & ppe
 cu alo. Et deide cu yngueto d cerusa & sarcocolla & suppo
 nat panus madefact: in fine. Et si i principio ynguis parit
 acciderit ynguis cadet. si ergo ceciderit digit: ab oi motu
 ledete cu obuiatoe rei qd qstantis: cauendus e ne ynguis q re
 nascit fortis egrediat: & asper: & in regie qle est dem in fleg
 mone. Cofistit etia cura ei: ex simplicib: appropatis eis
 vt sac. mirte pectus sup eu & epithimatus acacia cu albu
 mine oti: fordicies balnea olibanu q icarnat radix penta
 filon decocta cu aceto: & emplata succ: & radix ligurie: su
 mach: sires: aloes: cu melle. ficus cuz penidys ponit supra
 panaritiu ad maturadu & resoluendu cu aq cineris ligni fi
 cus: & in augmento cu cortice granati. Et sanat illud aceru
 & folia oliuaz: siluestrii. Abo. ingt. nec oz vt stetur sup in
 frantia. na ipsa qm pransit hora pncipy ipstant cutē & ob
 scident mas & vehemētor dolor fit & no illud qd sentit de
 calitate: quis sit sicut ignis: imo resoluat & exiccat: cu sub
 mersione in oleo calo. & in medio terat olibanu sup ipsu
 aut nigella trita & adeps mucilagines lenietes: & bona for
 des aur. Et dixit quoq: fortasse. cu. n. est timor corozosis
 necessariu est ministrare emplz ex arsenico: & dragato cal
 ce: & flore eris: qm exiccat: neq: est meli: eo. Et qm qd icpic
 currere ex panaritio vlcerao sanies & tunc cauterizet & in
 cidat vt no perambulet malicia in digito toto. C Emplm
 aloes: balausti. olibanu: & galle: conficiant cu melle & ad
 ministrant. C Emplz qd dixit paulus. B. dragati yst: hu
 ris. an. pres eqles floris eris: pre. s. terant & conficiant cuz
 melle & liget ne tangat locu. adde vero oleum.

Cap. ix. de apostematib: paruis seu pustulis illius gene
 ris vt sunt morbilli & variole & sere & medicinis eorum.

Via supra prima particula sectiois hui: locuti sui
 m: de curavariolaz morbiloz & pasticu: q sunt ex
 apatib: sanguineis paruis nuc de sere loquemur

q ex illoz genere e. Est inq: sere pustula parua lata sicut
 vesica ad aliquā tendēs rubedinē: & punitū faciens & an
 gustiā. & est venies subito plurimū. Et accidit vt currat ex
 ea humiditas q fortasse e sanguinea & plurimū fit yebemēs
 in nocte & in eis et angustia fit fortis cu tristitia. Et ca eius
 est vapor calidus eleuat: in corpore subito aut ex sangui
 ne colerico aut flate salso baurachio: & sanguinea quidē e
 yebemētoris rubedinis caliditatis & yebemētoris aptio
 nis. Et flatica est minor in oib: illis. & cu sere iuadit locus
 amplu & intrinsecu si non fiat flomia timef febris tertiana.
 oz ergo vt fiat flomia in spatio qd est inter pncipiū & statu
 Cura vero sere in quatuor reb: consistit. In euone cau
 se antecedentis cu flomia si sanguis fuerit vincēs: deinde
 cōsequenter cu solone colere: si tolerat virtus q sit ex dua
 bus ptibus mirabolanoz citri. s. i. iere cui: dof sit. s. iij. cu
 iuleb: seu syrupo acetofo. secūdo consistit in sedatione angu
 stie & inflammationis. Et pmo cu tamaricis de aqua fructu

um & de infusione crisomilloz & succo duoz granatoz ex
 pressoz cu pulpis suis in qtitate lib. s. aut cu succo. grana
 ti acetosi. Et de his q sedat ea est infusio sumach colata cu
 ex ea sumunt in potu. s. iij. & detur in syrupo de nuce in die
 multoties: e eniz ex his que multu pferunt ei & lenit nam.
 Et de appropriatis ei est vt sumat crocus ortulan: & tera
 tur & cocutiat cu aceto & sumat aqua mirte seu aqua yrci
 noui. Et si humor fuerit flaticus baurachius educat cuz
 mirob. chebu. & citri. cum turbit de quo sit qtu est media
 ps illoz & sit potio eoz. s. iij. & de i syrupo d nuce: cipssi hu
 midu. s. i. cu aloes. s. i. & sumat croc: ortulan. Et ex ill: e vt
 sumat cubebe. s. i. cu. s. iij. cuccari & se. agni castri lacte dul
 ci. C Tertio consistit in regimine & est vt regat cu cibis fris
 & acetosis absteruis. C Quarto consistit in particulari re
 medioz appropatiōe ad particulā patientē cu resoluē
 tib: tempatis & humidis dictis supra in cura flegmonis: &
 cu saniantib: si expediat & alys q illa sequuntur.

Cap. x. de terminatōe apostematū quot modis possunt
 terminari: & e fmo gñalis in terminatōib: apatum.

Donec apa vbicūq: sit corpis terminat: s. s. alte
 ro sex modoz qb: ad finē salutis vel mortis pdu
 citur eger. Qui aut sint & qles q: boni mali & me
 diocres & q eoz sint signa supra in huius sectionis pncipio
 dictū e. Sed q scias apata regulare vt ad bonū & optimū
 pueniant terminandi modū in finē salutis ipmz cu expe
 dit valeas adiunare & malis obuiare: nuc oz adicere & mō
 strare qd sit. s. vnusquisq: & qb: causis fieri habeat vel me
 dicinis & cui cōpetat qlibet & cui nō: & qd sit regimē obser
 uandū in eis. supra. n. in caplo generali dem e qliter nocu
 menta apocristicor: & diafozeticor: cu accidat corrigant.
 hic aut dicendū qliter sit ne accidat obuiandū. Sciendū
 ergo q resolutio apatū & cuiuscūq: alterius malis morbi
 est vt humores q sunt mā eius subtiliati: & in vapore cōuer
 si apris poris insensibiliter expellant: vt. s. ostēdit. Sit aut
 illud a nā & arte. pletur vero calitate: & humiditate tēpe
 rata nāli medicinaz qmndaz pprie simpliciu & ppositaz
 que humiditates corporis ponant subtilitatas & in vapore
 quersas: & poros cutis rarificatos vt facile expellat: vt est
 semen lini: aneti: fenugreci & silia. differunt aut & varian
 in qlitatib: dictis secundū plus & minus scdm diuersitate
 mae & mēbri & aliaz rez intrinsecaz & extrinsecaz que no
 te sunt qb: iudicia apte & iēpte resolutionis hnt. Loadiu
 uant aut ad resolonē apostematis recurrere faciētia pmiss
 sa vt dicat apa resolu: cuius ps recurrit & ps inepta recur
 rere pprie resoluat vt non pcedat amodo s: defistat. Cuz
 ergo mā apatis recurrere nō sit apta: q: tā aggregata est &
 icuneata in cupo. s: resolutioni poti: vt q: calz sit: sangui
 neū vel colericū vel ex vtrisq: mixtū: & plo cozporis cala
 & ppo rara: qd expiratio virtus & liquoris declarat q in em
 plis quotidie iuenit. & maxie q: dolor febris & alia accētia
 remittant cito si non sufficienter agat sunt reliquie. Si ve
 ro nō: vt ga tepide se gerat iuua ipsaz cu tēperatis pdictis
 si pdicta non sufficiat vel pp medicinaz ineptitudine pp
 nām & positionē eius vel calozis membri debilitatē & ppo
 nis dempsitate pfortabis illa cu alys subtiliātibus & cale
 faciētib: magis vt est spica absinthiaz: ameos: baurach: &
 silia que ifra: rpo auxiliante dicent nec illis fortib: absq:
 necessitate pdicta vtaris. fortia. n. caliditate sua & siccitate
 subtile quodā impety resoluendo a grosso diuidunt: & illō
 schliatū dimitunt qd difficilius resoluēt q: pus & etiā sa
 nabif. Et rege patientē cu extenuatiua dieta siti & fame.
 fames eni exiccat corpus. sanatio vero apatū est adequa
 tio mae & dispō eius apta ad euōnē per eruptionē. Cū eniz
 in vacuo mēbri seu cupo apatis iā tota mā sit collecta scā
 q: sit exitura tunc cu non possit apte repelli quia iam exi
 uit a vye & venis nō resoluū q: incuneata ibi existit & com
 ee

De apostematibus

pecta expedit vt p ptem patientē sensibilibiter educatur eo qd ppter nāz existit r illud p eruptionē: vt ergo absqz grādi nocumēto nāe r mēbri possit expelli: o3 maturare ipsaz r in sanie ouertere vt p eruptionē facile expellat: aut. n. si niteris eūare destrues loca sana egritudine resistētia. dixit hyp. Sit aut a nā tab arte cū medicis calis r hūidis cū cōlitate viscofe subē q cū calitate eqli subtile a grosso non diuidunt resoluēdo sicut diaforetica r ppric fortes: s3 agūt in eis vtriqz sil' decoquendo r pmiscendo r sue viscositate subē vtrūqz retinet opilando nec pmittunt expirari subtile r phibendo trāspirationē calitatem ppter nām acgrūt in loco aqua pmixta cū nālis sanies generat in tali mā ad bonū r ad malū mediocriter se habēte: vt dixit. S. debent ergo eē tales medicine cale in pncipio pmi gradus vī in fine ipsi vel vsqz ad mediū secūdi gradus q̄ ifra dicentur: r hoc ppter diuersitatē p̄lonis cozpoz qb' appoximanā r etiā māe saniande. Ingt. n. S. Medicina sanie generans o3 esse calitatis seu p̄lonis silis p̄loni cozporis in quo sanies generat r etiā mēbrū: vt dixit Auer. hñt autē exiture iudiciū ex pte nāe ipsi māe. Et cozporis seu mēbri in quo sunt: r q̄tū ad saniationem r q̄tū ad eruptionem in quo mā est diffusa aptaz r facile inepta r difficile r bonā r malā seu laudabilē r illaudabilem. Quantū ad saniationez quidē. nā que est in materia cala ē r in mēbro calo carnosoz r cozpoz fortis calozis in quo mā est diffusa. Et posita extra mlte eminētē r tumoris piramidalis vel calozis ru bei cū pulsatione p̄rompte saniat: r est bona. Que vero ex mā fra in mēbro fro qz neruoso r simili r in cozpore calozis debilis inepta est difficilis r illaudabilis: r maxime si in mēbro iuncturali vel propinquo existat in quo nec apte fit exitura nec sanatio ppter mucilaginitatē ipsarū. Et māe r ppter amplitudinē vacuitatis ipaz qre mā i eis nō est bene aggregabilis in vnū: nec retinibilis qn trāspiretur sicut exituū expedit r saniatō nisi grādis cā existat in eis. Silr q̄tū ad eruptionē: nā in pma ē p̄mpta eruptio r absqz piculo. in scda est difficilis r pnciosa. Et qdē cū h3 duob' fieri modis: vt p nāz r artē si fiat p nām est melior: r securior: r si fiat ad extra laudabilis: si ad itra illaudabilis: si vero ad vtrūqz magis. Et si quidē: qd erupit egredif albu r lene r equale carens malo odore laudabile est. Si vero citrinū rubeū est r liuidū r cenosum malū sicut hyp. in p̄nosticis dixit. cū ergo vides aqa aptā saniationi p̄lonis: r sit scñ exitura dolor r fe. nō minui nec pulsatio nec appet humilitas aliq̄ expirari: imo tumor manet vel auget non cessat: r maxime qz sanguineū vel flaticū seu mixtū ex eis fuerit aqa non colericū nec mlicū. humor. n. crudus r caro matura mā sunt sanici. cola vero inepta est ei r resolutioni potissime apta: vnde hyp. in erispilla putredo: aut sanies malū. Et silr melia si nālis sit maturatiōi si ppter nām sit corozioni cui maturatiua non cōpetunt cū putredinē augeant r coroziones. Unde hyp. in affo. calim saniationē faciens non in oī vulnere optimū est ad salutes. Et si potes ipedire r resoluere in hoc q̄tū potes istabis: r illud sepe ad meliorē terminādū modū reducās: r illud facies auferendo saniatia r dietā extenuatiuā ministrando ac resoluētia q̄ aperiendo poros māz trāspirabile reddāt r subtile ei' partē a grossa diuidāt resoluēdo. illa. n. sola putrefiunt cozpora que cala sunt r humida r trāspirabilia perseverant: deinde cū administratiōe stipicantiū r exicantiū: vt folioz mirte balauftie: r galle r hmōi: q̄ si euata re non potes: qz nā sit ad suppurōnē itenta si qdē p se sufficiens sit multū apta r nāe obediēs: qz si cala in eodē loco vehemētioris exit' ad exteriora cū maioris tumoris eminentia r acuitioris capitis cū rubedine ac pulsatiōe relinq̄ ipsi nāe. Dixit. n. S. Medicaminū auxilio nō indiget nisi cū morbo magnificato nimis dñari negerit. Si verop se

non sufficiat: fortis illā cū medicinis predictis: r ppric cū mā est inepta r p̄dicta r traria. Cū vero sanies sit tūc cōsiderabis an loc' eius: sit in mēbro carnosoz: aut in mēbro arterioso: r neruoso: r ppric qd iuxta iūcturas existit: si eni fuerit generatio eius in loco carnosoz arterys r panniculis carente r neruis vt sunt nates r adene nō apias exituras donec tota mā sit p̄plete sania nifi mlta r supflua in q̄titate existat: de quo mēbri corozio timeat. Melius eni digere in simul dimissa q̄z si euacuare in pte. tunc. n. magis itranspirabilis p̄seuerat r qz pmixta qd ex ea tangitur a putrido aptius putrefit. Si vero in mēbris alia p̄ditio si at ante p̄fectā r p̄pletā saniationē totius si nā non aperiat studeas aperire. Sanies. n. diu retenta ac virus dicta mēbra sua acuitate corozodet: qd plerūqz ad spasimū adducet. Cūqz artificialis aptio duob' modis h3 fieri vt per farinā ca caustica q̄ infra ānuente p̄po dicent. r p̄cisionē cū ferro: vel sectionē. sitqz in eis dubiū ne subiecta mēbra lederent: expedit vt fiat p̄ditionib' debitis obseruatis r maxime in exitura tal: existēte in neruosis vētosis r arteriosis mēbris. si enim sint in mēbris carnosis sine periculo icidentur vel secabif etiā si p̄funda fiat vt dcm est. Lōdionēs aut debite obseruande sunt qdaz ex pte chirurgi opanti: vt q̄ sit sciēs r ppric in arte anothomica r exp̄tus i sectione. sitqz hñs manus leues r habiles ad secādū r secū defrens infra apta ad illā vt nouaculam vel lanceolā molliciantia r dolore sedantia que in solutione neruoz dicentur r rstringentia sanguinē: qualia sunt plura. Ex qb' ē medicina. S. que ex pilis leporis tela arance r ouoz albumie pmiscetur r feramēta qbus cautericef. Quedā vero sunt ex parte cozporis in quo iciditur: qdā ex pte loci: quedā ex parte q̄tatis r forme seu figure: qdaz ex pte ligature. Ex pte qdē cozporis vt si forte tumcat. r si sit sensibilis valde put ribo. docuit in vino lolū aquā ponas aut sumach: aut fumiterre: opy: r iusqami. añ. 3. 3. nucis mus. gallie musca. r ligni aloes crudi. añ. 3. i. fexrā: aut iusqami nigrū: cū corticib': mandragore in aq̄ cōqñt: donec rubefiat r cū vino admisceat r p̄bibat. Ex pte qdē loci ē vt fiat vbi sanies aggregata rumpit q̄ mollities tactu inēta in loco cū dignis iudicat r albedo seu alius color puris: s3 qnqz p̄p̄ grossicē sibi non maturef vel p̄funditatē loci: vt hyp. dixit in affo. quo casu calozē o3 atredere r prurituz. fiatqz in loco subterioz remotoz ab arterys r neruis quo sanies meli' possit ef fluere r expelli vt si qdē sit exitura pincalis extra eminas r acuta in capite sui fiat. ibi eni cutis p̄ sanicm attenuata est magis. Si vero sit spatiosa r lata fiat i parte subteriori p̄ quā melius possit euari vt si expediat in locis ei' duob' bus vel trib' icides. Ex pte figure vt fiat scdm p̄cessus rugarū vel lineaz cutis nisi in illis mēbris in qb' positio viloz nō currit fm cursum rugaz vt est frons r palpebre in qb' si scdm rugas cutis ipsaz icides sil' r neruū seu viliā ei' q̄ in longitudine currit icides caditqz supciliū r palpebre: r breuiter fiat ancilinus cirurgica arte exp̄tus r in anothomica doct' insinuauit qd ifra ponet. Ex pte q̄tatis r forme vt si sint in superficie posita fiat superficialis. si vero in p̄fundo p̄funda r lata vt carne adiacēte: ei' labia nō claudantur. Et p̄uide ad cautelā tēraz aliquo ligdo iunctam ipones prius expressa suauiter sanie r paulatim nō subito. si. n. subito expellat r exitura sit magna. r mlta collecta sanie p̄ducat ad mortē subitā maxie si intrinseca fuerit. Unde hyp. i affo. Quicunqz empici aut idropici vruntur aut icidunt sanie aut aq̄ subito r multa fluēte repere mo: iuntur. Cū ergo qd se effluit fuerit paz pus iposita tēra sup empletur ouuz quasfatū cū ambabus p̄tib' suis cū stupa ad sedandū dolorē r restringēdū sanguinē ex venis incisissuēte: vel spōgiā in vino stiptico ifusaz. vt docuit Abo. Et emplm de caleato nō valde frz ne mordeat vlcus r supli.

gabis modo quo os q in fra dicitur absq multa cōstricō
ne ne doleat magis: sic dimittes vsq in diē sequentē. Ex
tunc vero solue ⁊ mundifica vlcus cū melicrato vel cū vi
no ⁊ ipositione tente ex filis tele antiq vel stilo si fuerit in
pfūdo: supāni caput sit pān^o absterfū ⁊ exiccatiū^o sanici ⁊
puris. Lūq aligd remāserit saniādū illd sanibis miscē
do mūdificantiā ⁊ saniātia in emplis. Et cū mundificaue
ris necesse ē vt succurras ad ⁊glutinandū cutē cū carne vt
nō rūpat: ⁊ idurescat ⁊ fiat taliter: vt nō cōglutinet quare
fiat sinus: vel bursa q non cessat ipleri ⁊ redeat si filis exitu
re pme. Et quotiēs mūdificabis nō moret qn ipleat cāne
ne fiat de genere fistulaz. Ad h ergo complēda scā icisiōe
⁊ mūdificatōe: si ea q i circuitu icisiōis sunt sine flōne fue
rint replebis vlcis puluere siccatiū seu stipticātiū farma
coz: et mordatiū. Qualia sunt ostraca adusta: ⁊ qle est cō
positū farmacū ex fermēto ⁊ eis q p chalchitez. Si vō qd
eius qd in circuitu flonāt id qd per oleū ⁊ chalchitē lique
facies qn infrabit ducens in olla mollificare manib^o opz
de vino fundendo vt nosti: vtile. n. ē in multis hoc tale far
macū. ⁊. De iū pserues cū ligatura debita: quā infra dice
m^o anuēte xpo: vt nec aq: nec oleū: nec pil^o eadat: nec aligd
qd būcet fordidet ⁊ ⁊glutinātōz retardet. Et deide icar
nantia ⁊ ⁊glutinātia ministrabis ⁊ finaliter sigilātia. Qz
si ex errore sin^o acciderit seu bursa quas. S. colpinis appel
lauit meli^o est: vt dixit ad mūdificatōem puris ⁊ ichomis
sine qua icarnatio ⁊ ⁊glutinatio oportuna est ipossibilis
q habeatur cānale pforatū fm rectū ex cre vel coriū ppa
ratū. ea vero nō existēte hēatur instrū puris mūdifica
tiū hīs amplexū cānales hēaturq farmacū p cartā com
bustaz ppositū ex eo parū mixtū multo rodino. i. oleo ros.
Et hunc cānales p ozificiū vlcis sine imittere: ⁊ deinde
iuoluto licinio claude ozificiū ⁊ tā diu i eo dimitte donec
mūdificatus pfecte sit sin^o ⁊ carnosat^o qd absente tumore
⁊ dolore ptis sinus a cōstricōe ac siccitate ipsi^o cognosces.
q si in ore pus benignū ⁊ paucū videris magis spes carno
sari: ⁊ ⁊glutinari hēbis culpaz ppter q supponis spongiāz
madefactā ⁊ acetosaz: gall. oleo sup ligans: vt infra dicit
⁊ suppones emplm ⁊ tentā ex eo iunctā ⁊ dimittes vsq in
secūda die vel tertiā. Qz si tunc ligatura soluta liquor qz
subtilis externat ex culpo ne a ⁊glutinātōe desperes mul
totiens. n. supposita farmaca patiēti particule vir^o expi
mit ex cuti ipsa violēter ⁊ carne sibi subiecta humiditates
subtilē: ⁊ maxime si coz^o humidū sit ⁊ dieta humida ⁊ su
perflua vsūm fuerit qua expressa ⁊ mēsurate sicce sientes
regiones cōglutinant pmpre. q si scdm tertiū vel quartū
diē absoluens iuēnes liquorē idigestū per hoc scias nō cō
glutinātū esse culpuz: ⁊ pinde expedit vt supraonat par
ticule farmacū fortis exiccatiōis absq mordacitate qua
le ē farmacū nfm flauū p metallica farmaca siue cera cō
fectū ⁊ oleo galle ⁊ acetū sanguinolentoz veteroz vlcerū
⁊ nertoz ē ⁊glutinatiū ⁊ cozporis instātis exiccatiūz: q
cunq aut empla sint farmaca liquata rodino si in hmōi si
nus imittimus p cānale non trāseant. sed in his conuenit
vesticā accipientē porcinā apponere ante listū pforatū fm
rectum os eē acrioz farmaca q licinosi iponunt noiatis
qlia sunt viridia colore ⁊ ppterea pauco rodino ⁊ mixta cō
mensuratio vero sup icarnato sinu ⁊glutinatoz aligd far
macoz supponat vel si recēs seu sanguineuz curares vul
nus: mltā. n. sunt talia qlia p butiz litargiz ⁊ eruginē eris
⁊ alia metallica farmaca ex qb^o qnq flauū farmacū reful
tat: cū amplius fuerit cocta: ⁊ qnq violaceū cuz ad modi
cū fuerit cocta. Scire os. n. q oia metallica farmaca leptō
mera ⁊ sicciōra fiunt vsq ad plurimū cocta: ⁊ pinde in col
pis pfundis magis opatiua cū ad pfundū oporteat pue
nire coz^o virtutē. que vero recētia: ⁊ sanguinolēta sunt vul
nera facile ⁊glutinam^o ⁊ si vnus ex his exiccent vt sunt q

supra dca sunt. de qb^o multa enūeratiū^o qb^o scripta sūt. si
mult mltā foramina ⁊ lōga hntia multā sordiciē. Ad
uertendū aut q si aligd culpisin supiori fuerit regione. ⁊
sitr si vuln^o fuerit pfundū: os vero eius in cozporis mani
festo iferi^o facile per os effluat liquor si solā custodias cō
ueniētē figurā patiētis particule vt si fuerit culpisin cru
re: ozificiū vero eius iuxta genu tendēte deozsuz: ozificiūz
vero ei^o surfus: liquor manebit int^o ⁊ corrodēt ⁊ rinas par
tes neq effluet: vt nec carnoset ⁊ ⁊glutinet: vt expedit: ni
si subincidas iferius ad suffusōnē icozis ipsi^o. Et si illud in
vulnere pfundo nequeat fieri iuuet cōueniētē figura ⁊ ex
pressionē versus ozificiū tēdēte. in farmacyz trahētib^o de
pfūdo cū exiccatoe forti donec ichozes pfecte fuerit exic
cati: qd ex pdictis signis cognosces certe: ⁊ ex tunc abluat
cū iniectōe melicrati qd in hoc meli^o ē ad maiorē mūdi
ficatōnē. deide icarnātia mistren^o: deide vero abluēs cū
vio mediocriter stiptico ⁊ etate medio tepido ⁊ cōglutinā
tia suppones. Et spōgiā mollē qz magis possibile ē mō pre
dicto madefactā ⁊ expso circūpones: ⁊ supligabis bindā.
Sit aut ei^o supligatio vt a fundo culpiscipiat. termiet at
versus os: ⁊ circūpones vero orthomozis bendaz: stringant
qd indolozose fundū culpis: paulatīe vero exsoluat vsq
ad ozificiū: vt illic laxā supligatōez hēat ⁊ ea benda q sup
ponit extrozsiuz sup ozificiū cū emplō cū forficibus exite
icifa vt effluere possit ichozes ab ozificio. culpi quoqz ali
quo scdm id suppositoqz emplō vt ad supsolutionē quā in
tertia die facies auferēs ab eo id qd velut epithima circū
iacet. adhuc aut si dñiū coz^o q ad sanie deuenerūt apatū
icisio fiet tarde vel ppter iperitiā medici vel timorē infir
mi necesse ē in tēpore corrodī cutē a sanie ⁊ subtilē fieri ⁊
disrūpi vndiqz ad modū dilaniati pāni vt fiat vlcis a me
dicis noiātū rancosuz ⁊ dilaniatū seu dilaceratū. Est ergo
cutis hui^o difficile ⁊glutinabilis ⁊ maxie si qz siccū super
ponat cōsistētia farmacū. ab his. n. adhuc magis rancosior
fiet ⁊ sicca cutis sitr: ⁊ acutis gūmis exiccātib^o sitr. quare
ad cōglutinātionē ei^o vt i oz aliquid humido cōsistētia far
maco: virtute vero sicco ⁊ effectū qle ē farmacū pposituz
p litargiz: ⁊ piguedinē porcinā veterē ⁊ chalchicē hntibus
vel oleū veterinū. meli^o est opabit scōz bas dispōnes qn
nō valde duz nec certissime molle pficit. cōglutinatiūz
.n. oīuz ē vlceꝝ ⁊ sanguiolētoꝝ imissuz p oleū vet^o: de iū p
vinū vet^o. de iū positis in circuitu hmōi dispōnū: itristāter
.n. eas solidauit multotiēs. pfert in lacertosa cute: Nibi
lominus mel vsq ad cōsistētiā coctū emplātū vt neqz sit
ita duz vt ledat cutē ⁊ instabile sit: neqz ita hūidū vt circū
fluat a calo cozpe ⁊ siccā reliqz bendā: ⁊ sic nihil pfat: qn
aut mēsuratio coctonis vix perceptibilis ē i eo meli^o ē em
plare puluerē mirre vel aloē vl olibani: vel oia silt: ⁊ maxi
me qn i benda vntū hūidū appeat. Sit aut subtilr plue
ricata ⁊ bis vel ter cribellata ⁊ si supermiscēat decoctioni
mell^o pdcā opabunt meli^o si magn^o ⁊ pfund^o fuerit culp^o
Ad hoc at sbrillissima ē ⁊ expressima cētaurea. ē. n. mirabi
le farmacū i vtilitate ei^o. de iū sificū. i. plātago aptissimuz.
de iū ireos ⁊ absinthij radix ⁊ postea ozoboz faria. Sit at
subtilr cribellata ⁊ linita. mixta aut mellis decoctio scdm
illd tps qnq ab igne auferēdū. de iū sup tere baculo:
vel miscula vt miscēant ipa bñ melli. Meli^o aut ē panfe
rētes ollaz ab igne emplari oia huius. deide diligēter mo
uere. donec mel vtiqz fiat tepidum vt superponi possit ei
que curatur particule. Lum aut exitura intrinseca fuerit lz
de ea in pma sectiōe particulariter dictū sit. ⁊ ad cirugicū
nō pertineat: sed ad pbificū magis: tñ regat eā cirugicus in
absentia pbifici velut manualr opato in eo cū mīstratiōe
euacuatiōis minus ne subtractiōe humiditatis impediās
maturatiōem. sed si quidē sanguis qui iuētis est malus: ⁊
corruptus existat qd vt plimū est ppter cōpassiōem qz pp
ec 2

De apostematibus

alicuius euōnes cū flōmia cognosces mūdificabis eū. put
supius dictū est. Si vero bonū videbis nō euacuabis nisi
mult' fuerit: minutio. n. ipedit saniationē subtrahēdo hu/
miditatē & minuendo calorē ministrabis maturatiōe exq̄si
te que sunt medicine subtiliatiue ex simplicib' & ppositis.
Ex simplicibus vt mirra: cinamomū amomū: & reliq̄ spēs
cū psecutione vini subtilis: declinatīs ad albedinē paula/
tim bibiti. Et ex ppositis est tyriaca & metridatū: & omozu
fia. Et scā maturatiōe si p se non rūpat ministrant rumpē/
tia eis appropata: deide mūdificantiā & vltimo aglutinan
tia que ex pdictis in p̄ma sectiōe sunt nota. Et oz vt regas
patiētes h̄mōi exituras extrinsecas: & cuz maturat: tendat
ad calitates & humiditatē temperatā. Cū vero erumpitur
vt dubellati: oz vt regas virtutē ne cadat subito: & sinco
piger: & moriat: & pprie v̄stī multa & subita segtur euō: & il
lud cū cibis bonis: & potib' iuriū carniū: & vini subtilis &
odoriferi: deide cū his in qbus est absterisio & mūdificatio
vt chist ozdeia: aq̄ ei' & cicerū aq̄: mellis: & cappares: carice:
passule & filis: deide cū h̄ntib' virtutē aglutinatiuā: vt sūt
extrema aialiiū neruosa & viscosa que sua q̄litate generant
sanguinē viscosuz aglutinatiōi cōueniētem.

¶ Cap. xi. de appropriatis apatum secundum diuersitatē
membrorum in quibus fiunt.

Apidatio vero apostematis nō talis a p̄ncipio exi
stentis. vt melancholicus est & cōuersio eius in sc̄li
rosim & duritiē accidit dupl'r. aut ex natura mate
rie ipsi' vt qz fuerit herberogenea subtilis grossa & visco
sa: cuius subtile resoluit p se: vel actione nāe q̄ resolui iten
dens subtile euaporari fecit: grossuz vero dimisit negens
illud resolvere ppter iēpitudinē suā q̄ iduratū remansit
sequestratō ab eo subtili & humido leniēte & mollificante.
Alio modo accidit ex errore medici in curōne: vt qz volēs
ipm resolvere resolutiua disproportionata ministrauerit
& supflua ab humiditate puata. vel qz a p̄ncipio apocruiti
ca fortiora q̄ oportuerit apponi ministrauerit. cūqz vide
bis apā aptū hui' terminatiōis p̄ signa que supius habuisti
& p duritiē a tactu iuentū post duritiē vel maiorē & p signa
apitudinis m̄ae eius ad illā obuiabis cū regie humectan
te: & m̄stratiōe humectantiū it' & extra absqz resōlone & cū
euōne humoz grossoz & viscosoz. & q̄ scliratū induratus
fuerit curabis & reges. Cura ppria scleroticoz & melancol
icoz: q̄ infra ponet. cōuersio vero & pmutatio apatis i pu
tredinez fetentē & corruptionē est trāsmutatio totalis ma
terie ei' putrefactis & calore nō nāli exticto eius nāli. hec ē
nā putredinis dixit. S. & in hoc differt a saniationē ipsius: qz
in materia & efficiēte. ibi. n. materia iter bonū & malū se ha
beat & calor efficiēs ex calore nāli: & pter nāz erat mixt'.
hic vero & m̄a & cā efficiēs pter nām totaliter est effect'.
Luz ergo corrūpitur apā fortasse putrefaciet & corrumpet
membzū & fortificabit ipm. Qualiter aut hoc fiat & q̄liter
hoc curandū sit & regēdus. sit patiēs supra dcm̄ e in caplo
generalī: & infra in estiomeno & cancrena dicem'. Apertio
aut subita piculosa est & suffocatiua: si iterior sit & in mem
bris nobilib' & aialib' vel spūalibus magis vel eis vicinis
vt q̄ in cerebro est & panniculis eius gutture: vel pulmone
vel pleura q̄ vicina cordi. Et si qdē apā vel exitura nō sit
matura: illud cōtingit a multitudine m̄ae & acumie ei' dis
rumpēte vel vlcerate particulā cōtinēte & ex teneritate &
subtilitate ipsius vel aliqua cā exteri' adiunāte vt est p̄cus
sio & casus. Si vero sit matura & suppurata iaz & apiat si
subito fiat: cā erit multitudo saniei & acuitas ipsi' cū tenui
tate mēbri vel vtraqz. Quare si qdē in predictis locis fiat
mortē subitā portendit plurimuz q̄ ppter cursuz cū multi
tudine & malicia ad cordis & cerebri vētriculos: & pprie cū
eruptio facta sit in parte ipsi' posteriori: tunc enī cū nō ha
beat: vnde expiret eius spūs suffocabif. Si vero in mem

bris nutritiuis fuerit talē mortē subitam nō portēdet nisi
cū in epate fuerit: vel cū m̄a deferaf ad illa cuz apā vel ad
exituras aprā cū hoc videris ex signis magnitudinis apā
tis vel exiture & multitudinis m̄ae eius & ipsi' malicie ob
uiabis vt tua interest dñte hyp. in p̄nosticis nōne illius est
vt futuz piculū vel oio phibeat: vl vt saltē p̄petri amini
culo tollerabilius fiat: & illud qdē facies regendo patientē
cū euōnibus totius si expediat & pris cū sanguisugis & ca
rasationib' dimissis donec sanguis sufficiēter exeat & etiā
deriuationib' attractionib' materie ad exteriora & ignobi
lia cū ventosis & alyz p̄narratis supra & obtundentib' acui
tate m̄ae siue humor sit siue sanies: ac cū resolutiōe mate
rie apatis seu exiture & cum dicta tenui & siti & fame & alyz
m̄az minoratib'. Et si expediat cū eruptiōe festina ex his
q̄ eruptiones h̄nt facere in iteriorib' que dicent cū p̄fora
tiōe mēbroz p̄ncipaliū & virtutū in eis ex odoriferis & sti
pticis ex his q̄ in p̄ma sectiōe sunt dicta in cura cordis & ce
rebri. Permutatio apatis ē vt qz m̄a ei' de mēbro in quo
eritit aggregata transferat ad mēbzū nobilium ad ignobi
lius intrinsecū vel extrinsecū supremū vl ifimū vt est dcm̄
& illud dupliciter esse p̄t nāliter & vi sint hominis nāliter
q̄des. vt qz potētia nāe nō absoluta m̄a stilitata sit & pozis
mēbroz seu iter medys venis ad aliud expellat ignobilis
extrinsecū & ifimuz vt cū trāsit de apostemate pulmonis i
apā cruris vel pedis & de nobilib' ad emunctoria eorum dē
in ifimū: qd nō est possibile: et si iter mēbra nulla manife
sta appareat via. Ingt. n. S. nāe forti nihil ē impossibile in
expellēdis nocētib'. trabit. n. sanie p̄ medius ossis. Et regi
mē tūc est tale vt sinas nāe nihil agendo vt in affo. docuit
hyp. Si vero vi sint hominis fiat est: vt qz m̄a sua multitu
dine & subtilitate sube ac acuitate q̄litate siue grauādo: &
venas reingrediat & trāseat ad aliud & maxie si sit ei subie
cū situ & virtute: sicut cū trāsit pleuresis & squinātia in pe
riploniaz. Cū ergo apā ad talē pmutatiōe videris apruz
sit p̄ puatiōe signoz terminādi p̄ aliū modū & aptōez do
loris & caloris in alio mēbro & maxie sibi vicino & ligato vt
matrici vbera alliganf p̄ venas & stomac' cerebro p̄ paria
neruoz cū pmanētia ei' in sua dispōne p̄ma. & si talē pmu
tatiōez dicituraberis bonā vt dcm̄ est sine eā & iuuā sicut i
flome dcm̄ ē. Si vero malā ipedies euādo trahēdo & de
riuādo exiccādo p̄p̄gēdo & subtiliando regimē: vt supius
ap̄tiōe eius vt dcm̄ est. Ex resolutiōib' apata qdā sunt sim
plices qdā p̄posite q̄s supra narrauim' in sectiōe p̄ma & p̄
prie in egritudinib' iūcturaz. & ex appropatis in hoc loco
ē oē calm̄ tempātū & reiteratū sup mēbro cū fricatiōe mē
bri tēperata & vaporatōe faciēte illud in q̄ ē humiditas ca
lida: vt est aq̄ cala simplex vel decoctōis floz camomille
melliloti: anisi: & filii embrocata: vel cataplata cū spōgia
& reiterata multotiēs cū suppositōe aliay medicinaz: sim
plicius ex qbus sunt carice: passule: mel: oleū antiquū: ter
bentina: thbus: & mastix: zvinū: & fortioris: sicut sinapis: ster
cus anii: caly cardumen: piretrū: glutī: alboti: & mastix: &
oleū antiquū. opz aut vt a lenientibus nō expoliētur: & ex
p̄positis ē medicamen de marchefita: cui' hec ē descriptio
B. lapidis: marchefite. 3. vy. armoniaci tātū dē farie faba
rū. 3. vi. misceant cū resina humida & liniat supra saniatas
exiturā donec cadat p se. & oz vt administret statī: qm̄ exic
cat multotiēs. ¶ Aliud. B. armoniaci p̄tē. i. bedeguar. q̄r
tas p̄tē ptis: vni' & ministrant. oz aut vt nō spoliēt a leniē
tibus & mūdificātib' notis q̄ infra dicent ne sua forti re
solutōe ad sclerosiz pducat exitura & alyz q̄ in nfo antido
tario seriose notauim'. Et ex maturatib' sūt medicie in q̄
bus calitas filis existit calitati corporis humani & et mē
bri in quo fieri hz & est vt sit calm̄ & humidū cū latitudie q̄
est a p̄ncipio p̄mi gradus vsqz ad mediū secūdi in finē ei'

quā doq; cū substantia viscosa. et de illis sunt simplices et cō
 posite et ex simplicib; sunt q̄ sunt calē tales in pmo gradu
 ut est embroca cū aq̄ tepida et farina tritici vel ordei et oleū
 dulce: et triticū masticatū pp̄ illud qd̄ trinet de calore nāli
 corporis est meli;. Et panis cera croc; malua: et bismalua:
 radix laudani butir; yfopus hūida adēps porci: radix lily
 al. domestici: se. lini: fenugreci: carice: pingues: melli: ori: et
 yue passē. Et ex fortiorib; ē yfop; glutē alboti: frumentū:
 radix cucumeris asinini: et ex cōpositis sunt q̄ pponunt̄ ex
 eis scdm̄ necessitatē. ¶ Medicamē ppositū ueniēs ma
 turatiōi. et ē Albo. B. vna; passulaz: storacis: galbani: mir
 ti laudani: resine: masticis: butiri: yfopi humide: radice cu
 cumeris asinini. añ. ptes eql̄es: Emplm̄. S. ad idē de cher
 ua: et emplm̄ de rhūmo: et emplm̄ basilum. Et de bonis ad
 bec est emplz de marchesta cū armoniaco cū desup ponū
 tur donec p se cadat: et alia q̄ in nro antidotario dixim;. Ex
 farmacs vero eruptionē faciētib; in exituris et collectio
 nib; apparentib; pter dicta supra in sectiōe pma in apati
 bus mamillaz sunt q̄ illud agūt attrahēdo fortiter rube
 faciēdo et adurēdo. et ex eis sunt q̄ illud agūt intrisecis q̄ su
 pra in cura pleuresis dixim; sectiōe pma. et ex eis sunt q̄ illud
 faciunt̄ in extrisecis. de gbus nunc fmo ē ex gbus qd̄ sūt
 simpliciā: qd̄ pposita: ex simplicib; sunt fermētū spēs gū
 moy; et ppxie galbanū: et eufor. et arseni. nasturtium: yrtica:
 iglla: flāmula: caly sinapis: nux rancida: cantarides: cozdu
 meni: sal gēma baurach: piretrū: et stercora auiū calarū: vt
 columbi anatis: et anferis accipitris falcōis: taphia: et silia: et
 maciane ru. trice cū corticib; suis vel herba alcāna coctē et
 empl̄ate. Et pposite sunt q̄ ex his pponunt̄ et p̄ficiunt̄ q̄ fiat
 eis coz vel gūmis dissolutis in eis vel cū melle: vel cū ster
 core auiū p̄dictaz vel capitello. i. lesuio forti et color bal
 neantiū. Et talia sunt ex rūpentib; et ex iccātib; sanie cū
 eruptōez voluerim; euitare. Et ex ppositis erūpentib; est
 emplz qd̄ fit. B. radice narcisci buliat cū aq̄ et oleo de lilio
 et melle. deit̄ empl̄etur. Rūpit̄ eni oē prauū. ¶ Aliud for
 tius. sumant̄ cantarides terant̄ et ponant̄ sup oleū vetus et
 decoquant̄ sup p̄unas donec totū agelet: deide terantur
 cū melle anacardi et stercore colūbino et empl̄etur. ¶ Em
 plm̄ exptū per Albo. B. medule grano; coti: nucis rācide:
 fermētū: caules: et cepe decocti sinap. et fimi colūbini et fiat
 emplm̄. ¶ Emplz exiccās et resoluēs sanie sine eruptione
 B. baurach: salis ar. sinap. stercoris auiū: arsenici: caly cor
 dumeni: miscēant̄ rhus: et glutē alboti: et mastix et aggregē
 tur rita cū aceto et oleo antiquo. ¶ Linimētū ad idē. B.
 marchasite: armoniaci. añ. 3. y. farine fabaz. 3. vi. miscēā
 tur cū resina hūida et liniant̄ sup cutē et saniez donec cadat
 p se: os aut̄ vt statū mistret̄: qm̄ cito exiccāt. ¶ Linimētū
 quo apunt̄ apata matura. B. liquoris anacardi: picis liq̄
 de. añ. pres eql̄es sumant̄ in coleari ferrea omixte terant̄
 tur donec fiat vnu: de eo pone sup que locū volueris apire
 et dimitte p mediū diē. q̄ si cū p̄cis nō aperiat̄ nec sanies
 ericēf̄ os vt apiat̄ et icidat̄ ferro et modus est que in mem
 bris singulis Antil; magn; curigie; et expt̄ insinuant̄ di
 cens. si exitura fuit in cape sectio ei; sit sectio eql̄is: et sit cū
 radice natiuitatis pilloz. nec sit transuersa in eo vt coope
 riant pilli et nō appareāt cū sania bit̄ et cū ē loc; occult;: tūc
 eius aprio sit lata. et si accidit in naso tūc pforabim; eū eql̄
 le scōz q̄titate lōgitudinis nass. et si fuerit ppe pforabim;
 pforatione sili capiti lune noue et p̄ficiem; rotuositate in
 feri; si aut̄ accidat in mādibulis fecabim; eā sectiōe equa
 li: qm̄ ppositio hui; loci est eql̄is sicut illud ex cozporib; se
 num: post anrea vero pforabimus eā sectione eql̄i: qm̄ cō
 positio hui; loci ē eql̄is. brachia vero et cubitos et manus et
 iquina oia pforabim; in lōgitudinē. Et si fuerit ppe corā
 pforabim; eā pforatione rotūda. Et pforatio qd̄ rotūda
 ē q̄ app̄chēdit cū app̄chēdē sua de lōgitudie cozporis ali

quid de latitudine ei; qm̄ cū locus ille nō pforat̄ rotunde
 possibile ē vt aggregent̄ in ea m̄ae: et fiant fistule. et silr etiā
 pforat̄ qd̄ ē ppe anū ppter locū humiditatis que aggrega
 tur in eo. et in latere coste pforant̄ apiendo. in testiculis yō
 et virga eql̄iter. Et sim; p̄mpti semp vt osutū sit oīs figurā
 loci: q̄to plus poterim; supra ipm;. Coste vero et adiuto
 riū secant̄ in lōgitudie et obserua: vt nō ledant nervos. Et
 dixit scias q̄ pforatio diuersificat̄ fm̄ loca: et qm̄ est apud
 oculū tūc pforatio fit lata silis situi oculi. Zures vero non
 pforant̄ eql̄iter et in brachys crurib; costis et virga totum
 eql̄iter fit in longitudine. et silr in lacertis vētris et dorso:
 et in inguinib; et sub assellis penes pforationē eā accipien
 tē ex latitudine etiā ne fiat in ea sin; q̄ fiat fistula. Et testi
 culis et virga eql̄iter in longitudine et latere et costis accipe
 in latitudine: ne etiā sit trāsuerfus: qm̄ situs costaris ē silr.
 et silr caro q̄ est sup eas. Ingt qm̄ ppter situs carnis et vilos
 lacertoz: qm̄ nō sum; p̄mpti nisi ad hoc vt pforamus nisi
 cū imutatione vt nō pueniat icisio. et sit locus incarnatōis
 bon; et nō grossus. Et sit in oī dispōne igeniū tuū ne icidas
 arteriā neq; venā magnā exiture aut neruum aut vilos la
 certi. Et pforatio sit secūdū magnitudinē exiture. s. si fue
 rit parua et currit qd̄ in ea ē ex loco seca cā i loco vno.
 et si fuerit magna tunc perfora. deide itromitte digitū tuū
 indicē sinistrū in ea: et pfora itez eā: vbi puenierit caput ei;
 deide itromitte etiā in foramine secūdo. et secūdū hoc do
 nec venias sup eā. et si exiture fuerit locus sufficiens ex quo
 sit possibile exire qd̄ est in ea pforabim; ipsaz in loco illo: et
 fuerit rotūda: aut fuerit ei sin; ne egrediat̄ qd̄ in ea ē ex
 pforatione vna pforabim; etiā eā in inferiori pte sui in duo
 bus locis aut trib; fm̄ q̄titate quas sis q; oē qd̄ aggregat̄
 ex ea currit in hora. Ingt vbi sit exitura cōiuncturalis aut
 membrum nobile: aut membruz propinquus ossi aut pan
 niculo festinabimus in perforatione eius anteq; cōfirme
 tur eius maturatio ne pus corrupat aliqd̄ de mēbro illo: et
 multor; es cutis pforat̄ pforatōe aliq̄ aut accidit de ea ali
 quid aut postponat̄ sup eam eruptionē faciēns vt sit ei p
 fundatio incarnantia et cōglutinātia et sigilātia infra que
 rantur pticula tertia. capitulo pmo.

¶ Capitulū. xy. de cancrena et estiomeno.

Ancrena et estiomenu est cū apa sit pducens mē
 buz in quo est ad corruptionē et mortificationē:
 tunc. n. corrupit̄ membz: cū ad mortificationē
 pducitur tunc q; corruptū erit cū fuerit mortificatus. coz
 ruptio. n. est mutatio de ente in nō ens. et viuere viuētibus
 est esse: vt aristoteles dixit: tūc dicet̄ corūpi vel corruptū
 esse cū i mortificatōis sit via vel iā mortificatū existat. cū
 q; in via corruptōis existat: q; color ei; in limidū vel viridē
 icipiat manifeste mutari minorat̄ ei; sensus si sensibile sit
 et in pncipio sit talis corruptio et mutatio a flōne ppe dice
 tur cancrena. Cū vero pcedit et destruat̄ ei; caro et q̄ ipz se
 quunt̄ et putrescat et corodat̄ vsq; ad os: d̄ ascachilos. cū
 vero putrefactio p̄cesserit et puenierit ad corruptionē pfe
 ctā vt iā sit mortificatū mēbz et color sit mutat; ad nigre
 dine; et sensus ei; totaliter sit destruct; dice; estiomenus.
 Et cā corruptōis et mortificatōis ipius mēbri ē destructio
 p̄sonis vel calitatis nālis et spūs ei; et supacquisitio calita
 tis pter nās. Cui; cā ē duplex: intriseca et extriseca. intriseca
 rōne apatis: d̄ q̄ ē fmo ad p̄ns: ē duplex. s. ex pte ipi; apatis
 et ex pte erroris amiss; p̄ medicū i ei; cura. Ex pte qd̄ apa
 tis tripl; vel q; sit magnū: et mlte et grosse m̄ae de gūe flo
 nis: q; suffocat calozē nālē et spm̄ in mēbro oppilādo vias
 trāsūt̄ ei; de pncipalib; ad ipz p̄bibeat illū venire ad euz:
 vel q; sit male m̄ae putride putrescentis vel vlcerātis de
 gūe herpetis vel venenose de gūe antracis vel ignis p̄fici.
 vt q; sit mlto et magis silr de gūe flōnis erispillati et formi
 ce vlceratiue cācri et lepie. Ex pte vero erroris medicū i cu

De apostematibus

va: ad extrinsecas eas ptineat multipl' vel qz in pncipio fortiora apocruftica miftrauit & fridiora qz oportuit: & diu tius. qf calitate nales & spm extingit in illo vt supra in gna li capitulo dcm. vel qz effuderit oleuz in vlcereb' pfundis: qf fozdidat caro & putrefit: vel qz putrefactiua & sanatiua fortia diuti' miftrauerit: necno & fanie in mebro diuti' per miferit qz oportuerit vl' qz corrosiua ipofuerit i ips' ia vlcera tu causa corrosiois carnis male addite: & diu permiserit vel plusqz oz aut absqz ca: vt qz vulerit dolozes in mebro augere ca extirpatiois pecuie: qd qn medici irronabiliter agut & vltra statutū eis pecu' pls exigut: vl' qz ligaturā magis strictā qz oportuerit fecerit ppe cū steletis. qf oppilat: vns phibet calor & spūs trāfire ad mebz. ¶ La exterior o ffitas aeris ples. icisio vl' pcutio casus mortis veneno soz aialius vinū sumptū calim vel sua ppetate corūpens cū auxiliā ppa nō fuerint miftrata: & hec oia sunt manife/ sta. Cura cācrene & estioniē iā dcm ē in pcedēti caplo q liter phibeat apa & corruptio mebz ne fiat nūc dicere volūm' qtr acciderit cū sit curāda. ¶ Sciēdū āt q cācrene in pncipio est cura possibilis. cū vō pcesserit: vt pueniat ad aschachilos nō certa ē spes salutis. decliat. n. pls ad corru ptionē vel mortē: qz ad vitā. Hal. vero exēplificauit in cor ruptōe sanguis loqns in vīo qd corrupti. d. cū ergo sangui ni corruptio ptingit. Idē fit qd in vīo solet fieri qz cū vinū in acetū solet mutari & in pfectū acetū puenit: nō pōt in vinū apli' redigi. q si pap' mutet' & nō ad acedies ducat plimū ad nāz vini vertet. Idē in corruptōe sanguis & me bz ē intelligere. ¶ Cura vō oēs ei' pprehēdēs dispōnes est v. res. pma ē putrefactōes phibēs. scda ē putrefactū absce dēs. tertia ē phibēs ne putrefactio spargat' vltēri'. qtrta ē corrigēs acciā. gnta est regimē. ¶ Prima plet hoc mō: qz cū videbis colorē mebz apati & ppuē in apate flonico magno alterari & pmutari ad liuidū: qz i via putrefactiois & corrosiois existat: tūc oz vt subuenias cū eo qd s ppetate: & pplone adiunāte phibeat ei' putrefactōes qlis ē bol. ar. terra sigillata: cū acetū: linita sup ips'. Si vō illd nō suf ficit nō iuenies excusatores qn facias scalpelatores pfundā diuersoz modoz in locis: vel ponas sanguifugas: & flones venas pimas ei paruas vt euomat' ois sanguis cū caute/ la malus q circūdat locū & ponat' sup locū ips' scalpelatus qd phibeat putrefactōes ex bis q deā sunt suplinita vel d'rys in pplone ea in qb' ē pfundatio fortior: sicut farina oz dei cū syrupo acetoso pmixta aut cū farina fabaz & ppe p mixta cū sale. Et de bis q supliniūt ē ase. semē vrtice & suc cus folioz acori: vt de vnoquoqz sit ps vna: flous eris. p. s. terant' cū aq' donec fiat s; spissitudinē mellis: de quo linia tur man' i circuitu ei' attēdēs mēte ad corp' laborātis i ta lib' auxilijs miftrādis vt fortī & duro vt rustico fortia mi nistres: debili vō & molli vt puero & mlieri & viro coloris al. & mollis carnis: mollia miftrabis. Et de medicis phibē tib' corrosionē ē vt sumat' flous eris mellis & alumis. añ. ptes eqles & liniat' cuz eis. phibet. n. eas & facit cadere qd putrefactū ē: & suat id qd segtur ipm. Si āt p'raseat dispō dispōnē apatis & dispōnē corporis ei' vel coloris & incipiat deuenire in mollitiē mebz & humectet' parūper tūc hec ē iceptio ei' in putrefactōe: qf oz: vt pulueriset' sup ipm ari/ stol. ro. & gall. añ. eqlis partis: & ericcent' ēt dragāti & colco tar sunt bona & ppe cū aceto. & folys nuc. ips' calcātū ru. pl' teriatū solū & sil' cucumer affi. & suat' ei' epirbiat'. ¶ Se cūda res plet. q si ps carnis icipit corrupti vt iā puenierit ad aschachilos icide eā: aut fac eā cadere cū trocis. de arse nico: aut de calcāto q sūt fortiores illis. Cūqz feceris cade/ re cancrenē fac currere cū butiro vel alyz q ifra duce xpo vicem' ponēdo desup. deñ fac cadere escarā & non cesses donec puenias ad carnē suā: & cuz mebz totū: qsi putrefa ctū ē vt sit scm estioniē: oz qz icidat' ne corruptio trāseat

ad vicinū. Ingt. n. s. qd tāgit' a putrido putrefit. ¶ Cūqz icideris illud vel ptē ei' oz vt exerceas rē tertiā phibēdo ne spgat' adbut putrefactio & corruptio. ¶ Cōplet' enī cū cauteriāone partis vel mebz remanētis cū igne: aut cū farmacyz causticis & adurentib': & ppe in mebris facile sit scipiētib' putrefactōes pp suā calitatē: & qz supfluitates ca lide appropincent' eis vt resticlus & anus. efficit. n. canteri/ catio inuamētū: qd abo. ondit cū iquit. L' autericiāo ē me/ dicamē valde vtile ad resoluēdū mās corruptas in mem/ bro reptas & ad phibēdū ne corruptio spargat' & ad pfoz/ tādū mebz: cū' pplone volum' rectificare & ad restrigē/ dū sanguis fluxū. qb' hic oib' idigem'. Cū ergo cauteri/ catio sit escara facta in loco opz vt sic agas q escara cadat cito. cōplebis aut illd ministrādo & desup ponēdo panē: cū idromelle: coctū aut cū farina ordeī vel cū eo miscere fer/ mētū & qcūqz ad suppurōnē sunt aptissima idonea sibi ad decisionē adustionū & panis ex apio trit' & basilicon tritus corrupt' & sedat vltiōes ab humidis. Et ex simplicib' est ireos radix cū melle vel panici farina vel aristol. vel acor' in duris corpib'. in mollib' vō sufficit butir': vel ozobouiz farina cū melle. Cūqz ceciderint vltiōes & escare: car/ nosent' & glutinent' finalr' de qb' dicef' i seqnti p'icula si de' ānuat. Accitiū vō correctio ē vt cū magnificari appo/ at apa in circuitu putrefacti tūc corrigat': & succurrat' cum emplo ex sauibz: ordeī cū succo iusga. al. vep' nō appropie tur supra ptē putrefactā s; i circuitu ei' vt ab illa repellat'. Regimē vō ē vt regat' cū frīs & siccis. & alyz phibētib' pu/ trefactōes. qlia sunt acetosa: & acetū & salita & amara cū ex eis fiat pille & sumant' quolibet die ex eis. iij. cū bis q mū/ dificant apopetate vt ē cinamomū xilaloēs & silia. ¶ Cap. xij. de moro & medicinis eius.

Op' ē apa molle ex cāne addita acciō i carne rara & p'ima in ea q in ano vulua & capite virge: & qnqz est effundēs humiditatē rubēā ad modū aquosi & qnqz est salnū & qnqz ē malignū & dolorosus & cura salutē cū aspersiōe pulueris coriciū granati acetosi. Et vō qd est malignū curatio ei' ē cū sedātib' dolorē ex corrosiuis farmacis: deide cū glutinosi. Et decoctio ficus & p'prie allū/ pferit ei' & fel asini siluestris eradicat ipsum. ¶ Segtur sūma secūda p'icule secūde sectōis secūde & ē de medicinis apostematū colericoz & mixtoz & c.

Equitur summa secunda

da particule secūde q ē de medicis apati colicoz & mixtoz p'ines capla. iij. ¶ Cap. p'mum de erisipilla. ¶ Cap. ij. de formica. ¶ Cap. iij. de berpete.

¶ Cap. iij. de flegmone erisipilla: & alyz ex sanguine co/ mixtis & colera

¶ Capitulum p'imum de erisipilla.

Erisipilla ē apa colicū ex cola rancia nāl' se hñre extracta de corpe in epe & cisti fellis ad cutē: abiqz collecta pp grossitiē & mltitudinē ac dēpsitatē civ/ tis. qf in tumorē eleuat' & supcalescit in flonis mōz: puenit .n. ei' & dñt ab ipso. puenit qdē i tumorē & calitate. vtrobiz .n. tumor: & calor ē. dñt aut ab ipso i qsto ipoz: nā i flone tu/ mor maior ē: calor vō mior. i erisipilla vō tumor mior: & cal/ lor maior siue acutio. & dñt ēt in mā: qz in flone mā san/ guis ē. in erisipilla vō cola. in loco ēt. nā i flone sanguis mā in subcutaneis ptib' ē vt in carne & muscil. in erisipilla vō cola in cute ē colica: cala. n. & subtilis ē cū p'sistētia qf ipul/ sa mouet' de sui nā ad ptes circūferētiales corpis apte & p/ trāsiēs carnes & raras p'iculas corpis deuenit ad vltimāz cutē quā cū nō possit p'rafire factā dēpsitāz: vl' qz grossitiē aliqz acq'siuit colligit' in ea & facit apa. Si. n. subtilis ē c.

cutis rara: vt in corpe nãliter se hãte existit ptrãfire vtig
 ipas 7 spirando isensibilr efflueret de corpore vel sensi
 biliter cù sudore: quẽadmodũ scõz ynãquãq; diẽ videm?: 7
 ppe in balneatoz absteris sudozib? color flau? appet q/
 lis colẽ. Dñt quoq; i accitib? vt in colore cutis: 7 lesiõe
 ei? 7 pulsu. in flõne. n. color cutis rube? ẽ 7 cutis de se ille/
 sa cù pulsu. in erispilla vò flau? vel mixt? ex flauo 7 rãcto
 sine pulsu vel cù miori. 7 qdẽ cù ipa colera dimisit mẽbz
 qdẽ sup eã cutẽ excoziat 7 tpe ad pfundũ vadit vt vlceret
 totam cutẽ vsq; ad suppositã carnẽ: vt hec tota dispõ erisi/
 pille variet duplicẽ hãs dñam seu spẽm qz vel sine vlcere
 vel cù vlcere fiẽs. pma. S. herpete noiauit. scõz herbestio
 menũ vt inuit ad glaucõnẽ. lz vidcanẽ ex dicto capitulo qz
 cù vlcere fit 7 aschachilos. itẽ pulsus ẽ sinthõa magna flõ/
 nis: 7. n. i pfundũ fit vbi arteria fit. erispilla vò in cute vbi
 arteria nõ ẽ: lz ipas ozificiũ ramusculoz ei? attigat. Erisi/
 pilla quoq; iudicia hz ex loco i quo icipit. Si. n. icipiat a le/
 poze nãsi 7 ẽ plurimũ: augmẽtat 7 expãdit in facie tota ca/
 pite 7 ẽ min? malũ: 7 qñz icipit a stricatura ossis 7 sub cute 7
 est mai? malũ. Ex qb? cãe 7 signa erispille sunt manifesta.
Cura ei? ẽ. iij. res. abscisio añcedẽtis cãe. euõ cãe ifluxe
7 icunecatẽ i poris cutis. correctio accitũ. 7 rãgis ordiatio i
illudine flõnis. Quẽadmodũ. n. flõni erispilla cõuenit 7
drẽ: eod mõ in cura puenit ei 7 drẽ. Cõuenit qdẽ in euõ
ne 7 iffratõe: eo qz vtrobiz tumor i cã ẽ. Cõ drẽ vò in qñtita
te euõnis 7 iffratõis sic in qñto drẽbat tũoris 7 calozis: i flõ
ne. n. qz tũor supat calozẽ. itẽto quoq; euãndi pualetit ifri
dadẽ itentõi. in erispilla vero infrigidandi intentio pua
lebit seu superabit euãndi itẽtiõez. 7 qz mã ifluẽs 7 aũs in
erispilla erat cola pura: in flõne sanguis pur? vel paz: mi
xi? erit toti? euõ in erispilla colẽ: quẽadmodũ in flõne to
ri? euõ sanguis. Cõplebit at colagogo aliquo sic i flõne
euõ sanguis cõ flõmia. Et si qd pauca sit passio sufficiet clv
stere cù acri. nõ. n. xuenit i tali flõmia. Cũ. n. sanguis sit frẽ
nũ colere vbi nõ supabũdat: si eũetur cola fiet effrenis. vñ
S. ifelices ex cola nõ sunt flõmãdi qz si colera supabũdet
pmittẽda ẽ flõmia lz nõ minozarina. Cõ euõ vò apatis seu
ptis erispillate duplr plet. pmo p apocruistica 7 repellẽ
na ad pñculas alias. scõo p diafozeticã. 7 qz nõ qñtitate cõ
tristat pñculã: 7 a magnitudie deficere fac ab eo qd fm na
turã vt flõn: lz qlitate 7 iflatõe magis iffrantibus repcuss
uis apocruistica fortiorib? idigebit qz flõn. Et qdẽ talibus
nõ piculozib? ẽ vti cù repellãt de inobilib? exteriorib? ad i
terioza nobilia nisi toti? euõ pcessisset: quẽadmodũ in flõ
ne: nec quoq; sine ea repulsio mãe bono mõ fieri possz p il
la ad circũadiacẽtes pñculas: 7 toti? corp? nec diffozesis ẽt.
Inq. n. S. plẽnũ exis corp? nõ recipit qd ipellit 7 si aggress
si fuerim? trahem? p calozẽ amplũ in pte qz diafozeticz fa
ciam? ad hec viraq; oplẽda 7 euãtãdũ piculũ repulsiois
ad pñcipalia 7 ad oplẽda opatõez repcussioũ 7 diafozeti
coz quoq; approximãdoz pñcule ad euõnẽ cãe coniũcte
apatis icunecatẽ in ea. pmittẽdũ ẽ i erispilla colagogũ ad
euõnẽ toti? sic 7 flõmia i flõne: deĩn ad euõnẽ ptis accede
rẽ 7 colere in cute collecte. Et pmo cù repcussiois amplio
rib? 7 fortiorib? q in flõne dixim?. Qualia sunt lactuce sã
perruine: portulace: lãticule aq; mucilagies psily: iusgam?
7 virga pastozis emplata 7 silia 7 cù suba accepta vel cù sic
cis ea: supposita 7 aq; ffa ifusa quã hyp. i affo. cõmẽdauit
in non vulnerata: 7 tãdiũ: donec trãsmutatio fiat calozis:
certissime. n. iuenies erispillas curatas cù talib?. repellũt
n. qd ifluit 7 erispille cã fit 7 sil iflatõez extriguunt 7 se
dãt calozẽ pñcule q trahẽdo in fluxionẽ colere adiuuat vt
erispille pster augmẽtũ 7 sic erispillaz phibeãt. Et quoq;
qd in pñcula pñet: ẽt cù appropinquãtes expellãt pñcu
las pp ipi? subtilitatẽ curatã: iã facte erispille auxilia exi
st. Cõõo si aliqd in pte ad huc remãserit sua grossitiẽ

repelli nõ valẽs expedit qñ feruor iã ei? abierit ad diafoze
 rica deuenire auxilia: qñ sunt tpaata in caliditate: 7 humi
 ditate 7 medicaie 7 cataplasmate eis vel cala ordeacea fa
 rina 7 croco: vel cõdro vel alio. ad huc. n. scõm vtrũq; mõz
 pferũt sic pdcã. nã in eo qz sedant calozẽ 7 ẽt caliditatẽ re/
 mittũt augmẽtatõnẽ erispille fieri phibẽt. inq; tuz vò qd
 iã ifluxũ resoluũt sanant qz iã erispille fcũ est: 7 sic puifio
 ff sil? cura. nec expedit ad saniatõz ei? pcedere. in erispil
 la. n. sanies mala ẽ vt by. dixit i affo. **Cõrectio vò acci**
tũ. f. calozis 7 iflamatõis ex pdcis est nota. vlceratões vò
ipfi? cozriges pscarificans ẽplãstrãdo ordeacea farinã. deĩ
de ipz 7 excoziatõez cù vnguẽto al. de cerusa: qd in nro an
tidotario dcũ ẽ: 7 ẽ vnguẽtũ seriscinũ. Cõ Regis ordiatio
ẽ vt puertat regimẽ in oib? reb? nõ nãlib? ad ffrũ 7 humi
dũ q supra in cura sebzũ nota ẽ. Cõ Medicina Abo. ad ex
coziatõnẽ erispille. scõzia plũbi in vino pontico buliat cù
sicle solys: 7 cù eo euapozet: deĩn curet cù eo in quo ẽ reso
lutio fortis cù ifratõe qle ẽ. B. lane veteris aduste nõ lote
z. xv. scõzie ferri: plũbi. ana. z. ix. sepi caprini veteris abluti
cũ aq. z. xv. olei mirti. z. v. 7 vtaf. Cõ Aliud lenitiũ leui? il
lo. B. scõzie plũbi. z. x. succi sicle. z. y. olei 7 cere qd sufficit.
Cõ Lap. y. de formica.
Formica ẽ apa cutis colericũ ex colera adusta par
f uũ icipies sic pustula vna vel plures cù punctiõe
ad modũ punctiõis formice: qz dcũ ẽ formica. de
inde fit apa parui 7 ambulat paulatĩ: 7 qñq; corrodit 7 vl
cerat pp grossitiẽ colere: 7 fit vlcus putridũ: 7 qñq; resolu
tur cù ẽ subtile: 7 ẽ vesicãs tm seperãs 7 excoziãs 7 qdã ei?
ẽ miliaris: eo qz hz pustulas plures 7 puas siles mily: 7 est
spẽs formice. Cõ Signa qdẽ sunt formice qd ẽ. qz icipit sic
pustula 7 ei? essentia ẽ rotunda 7 dispõ vt audiũsti 7 caloz
ei? est ad citrinitatẽ decliuis cù iflamatõe grãdi hãis radi
cẽ latã. ide ẽ qz noiatur miliaris. Cõ Cura formice pñstũt i
illis in qb? pñstũt cura erispille. f. in euõnib? toti? 7 ptis: cù
alteratõe 7 iffratõe 7 reliqs. vey oz qz colagogũ ei? i euõnẽ
vli sit ex educẽtib? colerã adustã qlis est aq; casei cù folicu
lis sene 7 fumo terre 7 silib? 7 cù additõe scamõn. si expe
diat. deĩn mĩstrabis sup apa iffrantia q sunt dcã in erispil
la nisi fuerit corrosiua: qñ tũc hũida: lz sint ffrã. nocẽt: 7 si
militer diafozeticã: qz oz vt mĩstrenĩ ea i qb? ẽ stipticitas
cũ ffritate 7 calitate pua: vt est rub? ligua canis: solatrũ len
tes plãtago 7 silia q dcã sunt supra in cura carbũculi 7 car
bonis: añ. n. purgatõez pdcãz si incipias infrare retinebis
mãz 7 maxie si stiptica sint ffrã: qz corrosio post corrosionẽ
non cessabit augeri. Et post pdcã mĩstrabis sanich ordeci: 7
coctice granati: 7 ramos vitis. cù vò terminet corrosio: sup
per eã mĩscẽbis cù istis iffratiuis aliqd mellis: aut farine
thuris cù ace. 7 aq; q currit ex ligno vitis hũido cuz aduri
tur: 7 sterc? ouinu: cù ace. 7 ficus: cù assungia porcia suppo
sita nõ sinit eã dilatari. Cũ ergo appet corrosio 7 vlcera
tio tũc admĩstra trociscos andorõxũ vò stiptico aut ace
to p mixto cù succo cucumeris asi. 7 sal: 7 fel irci: 7 rutã cù
thure: 7 pip nigrũ: cù vrina pueri. S. aut pueniẽs esse dixit
vt sumat aliqd sic ẽ bucha extremitatis pẽne aut alia res
cui? extremitas sit acuta quã possibile sit deglutire formi
cã. deide penetret formicã in circuitu ei? vsq; ad pfundũ
cũ acuitate sua: deĩn eradiceĩ cù ea formica ex radice sua.
Alius aut formice: q pura ẽ cura 7 destructio est cù itro
missiõe in balneũ mlte aq; qñ nocet ei aer. deide egredia
tur velociter 7 vngat. cù oleo ro. 7 aq; ro. Ei? quoq; q ẽ mi
liaris silis ẽ huic. vey cù ei? caustico siue colagogo fit vir
tus farmaci educẽtis flã sic turbit 7 educẽtis meliam sic
epithimũ 7 silia. qñ necẽ ẽ illic 7 mliãz 7 flã colere eẽ mi
xta pp grossitiẽ ei?. deĩn sumant galle. 7 fruct? tamarisci 7
corticũ granati: 7 boli ar. añ. 7 aggregent oia cù aceto: 7 aq;
ro. mixta tali mixtiõe ne mordeãt 7 liniãtur desup cù pen

De apostematibus

na. et lac dulce vehemeter eueniens huic egritudini. Cuius
transit principium tunc curet cum medicis ex capite piscis adusto
cum vino pisco: et forti illo e quoniam exiccatio vltima necessaria e et
firmant folia albedozogi: et ponant in eis calis: et mistrent
Et forti hoc e: vt sumat flos cris: et sulfur citrinu adustu: et
fiat ex eis linimentu cum vino: aut aq vitis pda. aggrega. oli.
cum aceto: et oleo mixtu et limitu in principio formice aufert ea.
Capitulum tertium de herpete.

Caplum de herpete ppositu ptractare ex caplo eris
pille notu e. **C**.n. hyp. erispilla nominauit. **H**. her
pete dixit: dixit. n. ad glaucone. sic colera racta: cum
qdē sui ipsi nāz fuans cum sanguie vbiuq; ferat corporis
ictericia passio noiata fuit. sola at extracta et fz aliqua pri
cula stāte herpes noiata. Si qdē deniq; grossa fuerit totaz
vicerat vsq; ad suppositā carnē cutē et vocat hos hyp. her
petes estiuomenos. Si vō subtilior fuerit ea vō q i supficie
solā qsi supuerit: et huiusmodi aduste nūcupatōz et sine ad
ditōe herpes noiata. hoc aut nihil aliud e: qz erispilla vlcera
ta et n vlcera vt ex deis ps et ex cura ei quā ibi posuit. **H**.
Capitulum quartum de flegmone

Ivo ex sanguie et racta colera fz nāz se hntib mi
xtu fuerit reua aut nō in solā cutē effundit. fz etiā
suppositā carnē tāgat nō flōn n3 erispilla solū fit.
sed qdā mixta dispō ex flōne et erispilla fil. cuiq; super mi
xtiōe sanguis colerā flōn erispilleos dicef et sinthomata
dñabunt flōnis. Si vō cola dñet erispilla flōnides nūcu
pat hūozis pdñantis pposito semp noie substātio et sintho
mata colere dñant. Si vō neuter obtriat pdñius fz eqles
appēant flōn et erispilla mixta dicent et sinthōata erūt cō
fusa et pmixta: nā calior mltū flōne et flauior e videre: nec
adeo vt erispille ueniēs e: et si tetigerit facile sbeducrit
sanguis: et rursus supfluit subtilis sil et rube? certe apparēs
nō tñ e dolorosus silr huic flōni fz yllā spēs flōnis. n3 et pl
fatione: neq; ppsionē neq; tēfionē silz ifert: fz e qdā i co
valde molestatio tpatz. Eodē mō mixta eē reua possibi
le e ex colera racta et flate: et erispilla vndimie pmsceri et
molē erispilla noiari: et si qdē pp firm supfluū sclerotigata
pticula fuerit dura nūcupat erispilla. **C**ura. ostēfio cu
ratōis in talib sibi iuicē plicatis erit pposita qd vlc i cau
sis morbis et sinthōatib semp e et supra in febrib memini
m faciedū. hētur aut ex cura simpliciū vt ibi e dcm. Et si q
dē in eqles i mixtōe fuerit apparentes sanguis et cola pmo
ad euōnē toti? et aucedētis cāe et dñante sanguie pmutet
flōmia. colegogū vō aut flagogū seqtur. eō vō pmutet co
lagogū vel flagogū seqtur flōmia. Eqliter vō apparētib
pmitteda tñ flōmia seqt colegogū vt flagogū. nequante vō
patiēte tolerare flōmia pp timorē vel suspitōz vel pp aliā
cāz pmittere poteris colegogū: qle supi in febrib dcm e
leue: qd leniēdo vl lubricādo educat colerā absq; pmo
ne sanguis et turbatōe absq; molestia. Ingt. n. i epidimys
hyp. cum aut minutio necaria fuerit et vtrius solo a forti me
dicia scipere nō debem? nec a minutōe forti. Si. n. medici
na sit necaria fortis: vt ellus et violēte medicie: vt qz hu
mores vel melici cum sanguie mixti sint et pmittat ebullitio
nē in sanguie et turbatōez iducet: ac in nāz molestia. qf san
guie iflāmabit et ad turbationē mouebit: si quoq; fortis
minutio pmittat viscositatē et grossitiē augmētabis in eis
vel si colerici sint hūozes reddet effrenes. Ad hec aut oia
particularia enitāda ad sumū in tali necessitate e opandū
cū leuib? minutionib? medicis. Aduerfantib? n. pdcis hu
mozib? in se iuicē et cāis eoz neutrū possibile e sibi multū
excedere eā q scōz nāz e moderātia vt et forti minutōe: vl
solūtōe sit opus: et maxie si cū sanguie colera sit exrescēs
Si ergo hūozes fuerit eqles leuis miutio pmittat. et si po
stea aliqd abūdauerit medicina soluat. **C**. si eqles non fue
rint in pms supdñans cū leui medicina soluat donec equē

tur. postea minuant fz si qdē leuis medicina nō sufficiat vt
qz hūozes grossi et viscosi sint valde et in remotis post parti
b? et pfundis ex aliquo regie distinctim multiplicata a san
guie pmitteda erit solutio leuis et minorat: ua cū reitera
tiōe cū iunamētū auferat absq; nocumēto pdicto. violēta
vō medicina nocumētū pdictū faciet: qd e maius iunamē
to: si qd idncet. **C**. Secdo ad euōnes pticulare apatis et cāe
aggregate in eo oz accedere. et pmo cū repcussiuis frīs for
tiorib? si erispilleos fuerit flōn qz in solo flōne firm plus et
minus vel mediocriter put colē diuersa mixtio exigebat:
nec tñ fortiorib? sic in erispilla certa. puocabunt. n. in tali
dispōne cutē pticule in nigredinē vel liuorē: et in sclerosim
apa adeo q calastica et cataplata salutē minime pficiūt: qf
rōnabili? e vt a fortiorib? paz vtaris et pus ab ifratōe ce
ses qz repcussiaz particulā post occupet et nigredo coloris
nato infrato in ea. Lesante vō ebullitōe cataplastmare oz
particulā cū ozdei polline. i. farina ozdei et semis lini: et ane
ti: et fenugreci. Et si vndimie mixta fuerit erispilla vt vndi
miosa seu mollis dicat ministrāda erūt in pncipio apo
crustica: minus fra magis vero stiptica et remissa et magis
calida et stiptica qlis ex dictis supra et dicēdis in cura vndi
mie scies pponere. **C**. Tertio vō ad correctōz accētū et si
ex supfluitate ifratōis liuor vel nigredo i pticula apparue
rit fomētābis cū aq maria vel dulci calā aq decoctōis ca
momille absinthij et reliquoz: pfortare hntiū calozē i me
bro. Et de iū si expedit scarificabis. de iū cataplastis luto
sigillato et armeno cū aceto et calā aq vt supra plies de iū e.
supcalesfactōez. n. ex tali dispōne pticula ifrare expedit nō
calesfacere: nō tñ ex repcussiuoz supflua appropiatōe fue
rit i dispōnē rriā pmutata qd liuor ei supacqst? vel nigre
do declarat. Regimē iter illa mediū obtinebit eqle inter
extrema: vel ad vñū eoz vel ad aliud declinandū.

Cncipit summa tertia pticule scōe sectōis scōe de medici
cinis apatū flaticoz et eoz q illi generis illa sequunt.

Sequitur summa tertia
pticule scōe sectōis scōe q e de medicina
apatū flaticoz et illoz q illoz gnis sunt et
illa sequuntur ptnēs capitula. ix.
C. La. i. d vndimia et e apa flaticū molle.
C. Lap. y. de sclero et e apa scleroticu dur.

- C**. Lap. iy. de sclero splenis.
- C**. Lap. iij. de sclero epatis.
- C**. Lap. v. de glandulis et earum q illius generis sunt et pu
stulis glandulosis.
- C**. Lap. vi. de nodis.
- C**. Lap. viij. de apate vctoso qd inflatio dicitur.
- C**. Lap. ix. de dubelati frigidis cōprehendētib? hūozes vi
scosos gipseos et lapideos et capilares et arcosos et alios.
- C**. Lap. i. est de vndimia et est apa flegmaticū molle.
Vndimia e tumor flic? alb? mollis: frus et idoloro
sus. Est aut vn? q in idropicoz et ptficoz pedibus
accidere sepe solet toti? corpis cachochymia et cō
plone scā: hec talis i corpib? tumor nō apa fit de quo hic
logmur: fz qdā sinthoma dñs egritudies dēas q dicit? est
cacesia ali? dicit? e tumor apofus p se veniēs et mozb? exis
dicit? vndimia: et e apa lapsū. Lā cui? duplex e: iterior et exte
rior. iterior vndimiosū apatis e supfluyus flatici hūozis in
pticulā aliqū ex extremitatib? corpis: vt neruos pnicu
los et iūcturas penes ei? diuersitatē variat. et qto grossius
hūoz e tāto ad duritiē et frig? e magis declinē lz ab apatib?
mlcis differat pp paucitatē duritiē et obfuscatōis. Lā vō
vndimiosū dispositionis et cacesie que illarum egritudinū
est sinthoma plurimum est vapor flegmaticus eleuatus
ad ea et nutritis mēbris et quanto est subtilior et magis ma